

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Универзитет “Св.Кирил и Методиј” - Скопје
Факултет за физичка култура

ЛИТЕРАТУРА

ЗА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА ОД ТРЕТ ЦИКЛУС
(ДОКТОРСКИ) СТУДИИ ПО КИНЕЗИОЛОГИЈА

Скопје, 2013 г.

КИНЕЗИОЛОГИЈА

Структура на студиската програма

Студиската програма трае 3 години т.е. 6 семестри и таа припаѓа на подрачјето општествени науки (код 5.00) и конкретно на научното поле кинезиологија (код 5.04). Обемот на студиската програма изнесува 180 кредити т.е. 4.800 часови теоретска и практична настава. Структурата на студиската програма за трет циклус студии по кинезиологија.

Структура на студиската програма за трет циклус на студии

Прва година, прв семестар						
(настава од 15 септември до 31 декември; испити од 15-31 јануари)						
	Код	КР	ПВК	СР	Вк	Неделно
Задолжителен предмет од УКИМ-Научно-истражувачка етика (стекнување генерички знаења и вештини на истражување)		4	22	88	110	2+1
Изборен предмет од група предмети на УКИМ (листа А) - Методологија на научно истражувачка работа (стекнување генерички знаења и вештини на истражување)		4	22	88	110	2+1
Изборен предмет од група предмети на УКИМ (листа Б) (стекнување генерички знаења и вештини на истражување)		4	22	88	110	2+1
Изборен предмет од полето кинезиологија (од листа В)		6	35	125	160	2+2
Изборен предмет од полето кинезиологија (од листа В)		6	35	125	160	2+2
Изборен предмет од полето кинезиологија (од листа В)		6	35	125	160	2+2
Вкупно		30	160	640	800	21

Прва година, втор семестар						
(настава од 01 февруари до 15 мај; испити од 15 мај - 15 јуни)						
	Код	Кредити	ПВК	СР	Вк	Неделно
Изборен предмет (листа Г)	ФФКЗИ6	6	30	126	160	2+2
Изборен предмет (листа Г)	ФФКЗИ7	6	30	126	160	2+2
Докторски семинар со презентација	ФФКЗ-1	2	11	44	55	1+1
Самостојно истражување	ФФКЗ-2	14	77	293	370	4+4
Годишна конференција со презентација на извештај	ФФКЗ-3	2	11	44	55	1+1
Вкупно		30	160	640	800	20

Легенда за кратенките: КР - кредити; П - предавања; В - вежби; К - консултации; СР-самостојна работа; Вк-вкупно; Нед-неделно.

Втора година, трет семестар			
Р.Бр.	Активност	Код	ЕКТС
1.	Подготвување и поднесување на пријава за тема на докторска дисертација и самостојно истражување		28
2.	Докторски семинар со презентација на извештај		2
	Вкупно:		30
Втора година, четврти семестар			
Р.Бр.	Активност	Код	ЕКТС
1.	Работилница за истражувачка работа		3
2.	Самостојно истражување и објавување на резултати		25
3.	Годишна конференција со презентација на извештај		2
	Вкупно:		30

Трета година, петти семестар			
Р.Бр.	Активност	Код	ЕКТС
1.	Самостојно истражување и објавување на резултати		28
2.	Докторски семинар со презентација на извештај		2
	Вкупно:		30
Трета година, шести семестар			
Р.Бр.	Активност	Код	ЕКТС
1.	Работилница за истражувачка работа		3
2.	Самостојно истражување и пишување на тезата		25
3.	Годишна конференција со презентација на извештај		2
	Вкупно:		30
	Вкупно I + II + III година:		180

Предметни програми за студиската програма

Задолжителни предмети

Назив и реализатори на задолжителниот предмет Научно истражувачка етика застапен во прв семестар

Предмет	Реализатори	Факултет / институт
Научно истражувачка етика	Проф. д-р Кирил Темков Проф. д-р Катерина Здравкова Проф. д-р Мирјана Кочова Проф. д-р Мирко Спироски	Филозофски факултет Природно-математички факултет Медицински факултет Медицински факултет

Изборни предмети во прв семестар (од УКИМ, ЛИСТА А)

Називи на изборните предмети Методологија на научно истражувачка работа во прв семестар (во организација и реализација од УКИМ- ЛИСТА А)

Предмет	Реализатори	Факултет / институт
Методологија на научно истражувачка работа (базично ниво)	Проф. д-р Виолета Панзова Проф. д-р Виолета Ачковска Проф. д-р Мирко Ѓошевски	Филозофски факултет Филозофски факултет Филозофски факултет
Методологија на научно истражувачка работа (од областа на општествените и хуманистичките науки)	Проф. д-р Верица Јаневска Доц. д-р Марија Ацковска	Економски институт
Методологија на научно истражувачка работа (од областа на биотехничките и медицинските науки и здравството)	Проф. д-р Мирко Спироски Проф. Д-р Слобода Џекова Проф. Д-р Александар Димовски	Медицински факултет Медицински факултет Фармацевтски факултет

Изборни предмети во прв семестар (од УКИМ, ЛИСТА Б)

Називи на изборните предмети во прв семестар (во организација и реализација од УКИМ- ЛИСТА Б). Во прв семестар студентот избира еден изборен предмет од ЛИСТАТА Б.

Предмет	Реализатори	Факултет / институт
Создавање на научно дело	Проф. д-р Виолета Панзова Проф. д-р Виолета Ачковска	Филозофски факултет Филозофски факултет
Обработка, анализа и интерпретација на резултатите од истражување	Проф. д-р Виолета Петроска Бешка Проф. д-р Наташа Ангелоска Галевска Доц. д-р Николина Кениг	Филозофски факултет Филозофски факултет Филозофски факултет
Пишување и презентирање научноистражувачки труд	Проф. д-р Смиле Марковски Проф. д-р Марјан Гушев Проф. д-р Мирко Спироски Проф. д-р Слобода Џекова	Природно-математички факултет Медицински факултет Медицински факултет
Медицинска информатика со статистика	Проф. д-р Драган Даниловски	Медицински факултет
Академско пишување	Проф. д-р Ружица Цацановска	Институт за социолошки и политичко-правни истражувања
Биостатистика и Информатика	Проф. д-р Никола Оровчанец	Стоматолошки факултет

Изборни предмети во прв семестар (од ФФК, ЛИСТА В)

Во прв семестар студентот избира три од пет понудени изборни предмети од ЛИСТА В (во организација и реализација од ФФК- Таб.бр.5)

Називи на изборните предмети во прв семестар (ЛИСТА В)
и имиња на наставниците кои ќе ги предаваат

Бр.	Код	Назив на предметот и име и презиме на предметниот наставник
1	ЗЦФК	Истражувања во фундаменталната кинезиологија
		Ред. Проф. Д-р Александар Туфекчиевски (биомеханика)
		Ред. Проф. д-р Јован Јовановски (антропомоторика)
		Вонр. Проф. д-р Митричка Џамбазовска Старделова (кинезилошка антропологија)
		Ред. Проф. Д-р Ванчо Поп-Петровски (медицина на спортот)
		Ред. Проф. д-р Даниела Шукова Стојмановска (хигиена на телесното вежбање и спортот)
2	ЗЦОК	Истражувања во општествената кинезиологија
		Вонр. Проф. д-р Георги Георгиев (Методологија на истражување со статистика)
		Ред. Проф. д-р Душко Иванов (историја на физичката култура и спортот)
		Ред. Проф. д-р Ленче Алексовска Величковска (психологија на физичката култура и спортот)
		Вонр. Проф. д-р Иван Анастасовски (социологија на физичката култура и спортот)
		Ред. Проф. Д-р Лена Дамовска
3	ЗЦИС	Истражувања во индивидуалните спортови
		Ред. Проф. д-р Зорад Радик (атлетика)
		Ред. Проф. д-р Орце Митевски (гимнастика)
		Ред. Проф. д-р Наташа Мешковска (пливање)
		Ред. Проф. д-р Војо Настевски (бокс и борење)
		Ред. Проф. д-р Жарко Костовски (карате и џудо)
4	ЗЦСИ	Истражувања во игрите со топка
		Ред. Проф. д-р Јошко Миленкоски (одбојка)
		Ред. Проф. д-р Милан Наумовски (кошарка)
		Ред. Проф. д-р Гино Стрезовски (ракомет)
		Ред. Проф. д-р Небојша Марковски (фудбал)
5	ЗЦПК	Истражувања во применета кинезиологија
		Вонр. Проф. д-р Горан Никовски (рекреација)
		Ред. Проф. Д-р Вујица Живковиќ (кинезитерапија)
		Ред. Проф. д-р Роберт Христовски (теорија и методика на спортот)
		Ред. Проф. д-р Илија Клинчаров (дидактика на физичкото образование)

Изборни предмети во втор семестар (од ФФК, ЛИСТА Г)

Во втор семестар студентот избира два од понудените изборни предмети од ЛИСТА Г
(во организација и реализација од ФФК- Таб.бр.6)

Називи на изборните предмети во втор семестар (ЛИСТА Г) и имиња на наставниците
кои ќе ги предаваат

Бр	Код	Назив на предметот	Име и презиме на наставникот
1	351	Биомеханичка анализа	Ред. Проф. д-р Александар Туфекчиевски
2	352	Проценка, програмирање и трансформации на моторичките перформанси	Ред. Проф. Д-р Јован Јовановски
3	353	Истражувања во естетска и ортопедска кинезиологија- изборен	Вонр. Проф. д-р. Митричка Старделова
4	354	Варијабилност на срцевиот ритам	Ред. Проф. д-р Ванчо Поп-Петровски
5	355	Методи за лечење на прекумерната телесна маса и потхранетоста	Ред. Проф. д-р Даниела Шукова Стојмановска
6	356	Напредна методолошко-статистичка обработка и анализа на податоците	Вонр. Проф. д-р Георги Георгиев
7	357	Истражувања во Олимпизмот	Ред. Проф. д-р Душко Иванов
8	358	Примена на научно-истражувачките психолошки методи и техники во физичкото образование и спортот	Ред. Проф. д-р Ленче Алексовска Величковска
9	359	Примена на научно-истражувачките социолошки методи и техники во физичкото образование и спортот	Вонр. Проф. д-р Иван Анастасовски
10	360	Научно истражувачки методи и техники во педагогијата на физичкото образование и спортот	Ред. Проф. д-р Лена Дамовска
11	361	Научно истражувачки методи и техники во атлетиката	Ред. Проф. д-р Зорад Радиќ
12	362	Научно истражувачки методи и техники во спортската гимнастика	Ред. Проф. д-р Орце Митевски
13	363	Научно истражувачки методи и техники во пливањето	Ред. Проф. д-р Наташа Мешковска
14	364	Научно истражувачки методи и техники во бокс и борење	Ред. Проф. Д-р Војо Настевски
15	365	Научно истражувачки методи и техники во карате и џудо	Ред. Проф. д-р Жарко Костовски
16	366	Научно истражувачки методи и техники во одбојката	Ред. Проф. Д-р Јошко Миленкоски
17	367	Научно истражувачки методи и техники во кошарката	Ред. Проф. д-р Милан Наумовски
18	368	Научно истражувачки методи и техники во ракометот	Ред. Проф. д-р Гино Стрезовски
19	369	Научно истражувачки методи и техники во фудбалот	Вонр. Проф. д-р Небојша Марковски
20	370	Научни методи и техники на истражување во спортската рекреацијата	Вонр. Проф. Д-р Горан Никовски
21	371	Структура на научно-истражувачката работа во кинезитерапија	Ред. Проф. д-р Вујица Живковиќ
22	372	Научни методи и техники на истражување во дидактиката на физичкото образование	Ред. Проф. д-р Илија Клинчаров

Предметна програма за предметот истражувања во фундаменталната кинезиологија

Наслов на наставниот предмет		ИСТРАЖУВАЊА ВО ФУНДАМЕНТАЛНАТА КИНЕЗИОЛОГИЈА (БИОМЕХАНИКА)		
Код	ЗЦФК			
Студиска програма	Кинезиологија			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје Факултет за физичка култура.			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет			
Академска година / семестар	прва / прв	Број на ЕКТС кредити	1,2 од 6	
Наставник	Проф. д-р Александар Туфекчиевски			
Предуслови за запишување на предметот	Нема			
Цели на предметната програма (компетенции): Продлабочување на знаењата за најактуелните прашања од биомеханиката и оспособување на студентите за научно-истражувачка работа во кинезиологијата преку примена на биомеханички методи.				
Содржина на предметната програма: Методи за одредување на биомеханички статус. Методи, алгоритми, модели, инструменти и компјутерски програми за биомеханички истражувања. Утврдување на биомеханичка оптималност на програмски модели за физичко образование, спортски тренинг, спортска рекреација и кинезитерапевтски третман. Актуелни истражувања во биомеханиката на спортот, физичкото образование, кинезитерапијата, спортската рекреација и други подрачја.				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Туфекчиевски, А., Ацески, А. (2009): Биомеханика (второ проширено и дополнето издание). Факултет за физичка култура. Скопје.			
2.	Robertson, D.E., Caldwell, G.E., Hamill, J., Kamen, G., Whittlesey, S.N. (2004): Research methods in biomechanics. Champaign, IL: Human Kinetics.			
3.	Enoka, R.M. (2008): Neouromechanics of Human Movement - 4th Edition. Champaign, IL: Human Kinetics.			
4.	www.biomehanika.com.mk			
5.	http://www.health.uottawa.ca/biomech/csb/home.htm			
6.	Zatsiorsky V. M. (2002): Kinetics of human motion. Champaign, IL: Human Kinetics.			
7.	Zatsiorsky V. M. (1998): Kinematics of human motion. Human kinetics. Champaign, IL: HumanKinetics.			

Наслов на наставниот предмет	ИСТРАЖУВАЊА ВО ФУНДАМЕНТАЛНАТА КИНЕЗИОЛОГИЈА (АНТРОПОМОТОРИКА)		
Код	ЗЦФК		
Студиска програма	Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет		
Академска година / семестар	Прва/прв	Број на ЕКТС кредити	1,2 од 6
Наставник	Проф. д-р Јован Јовановски		
Предуслови за запишување на предметот	Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на знаења за истражувања во просторот на моториката, како сегмент од антрополошкиот статус.			
Содржина на предметната програма: Комплексни и одделни истражувачки приоди во истражувањата од трансферзален и лонгитудинален тип за структурата и промените на структурата на моторичкиот простор под влијание на онтогенетските развојни тенденции и на дополнителни трансформациони интервенции.			
ЛИТЕРАТУРА			
1.	Wetherell A. (1996): Performance tests. Environ Health Perspect 104: Suppl. 2: 247-273.		
2.	Thorstensson A, Hulten B, Von Dömlen W & Karlsson J. (1976): Effect of strength training on enzyme activities and fibre characteristics in human skeletal muscle. Acta Physiol Scand 96: 392-398.		
3.	Weinberg RS & Hunt VV. (1976): The interrelationships between anxiety, motor performance, and electromyography. J Mot Behav 8: 219-224		
4.	Simonen R, Videman T, Battie M & Gibbons L. (1998): Determinants of psychomotor speed among 61 pairs of adult male monozygotic twins. J Gerontol 53: M228-M234		
5.	Spiriduso WW. (1980): Physical fitness, aging, and psychomotor speed. A review. J Gerontol 35		
6.	V.M. Zaciorski (2006): Science and practice of strength training Human kinetics, ed.		

Наслов на наставниот предмет		ИСТРАЖУВАЊА ВО ФУНДАМЕНТАЛНАТА КИНЕЗИОЛОГИЈА (КИНЕЗИОЛОШКА АНТРОПОЛОГИЈА)		
Код	ЗЦФК			
Студиска програма	Кинезиологија			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј" - Скопје. Факултет за физичка култура.			
Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
Академска година / семестар	прва/ прв	Број на ЕКТС кредити	1,2 од 6	
Наставник	Вонр. Проф. д-р. Митричка Џ. Старделова			
Предуслови за запишување на предметот	Нема			
Цели на предметната програма: Едукација за холистички пристап за истражување во кинезиологијата. Специфичности во методологијата на истражувањата во кинезиолошката антропологија. Специфичности на истражувањата во општата теорија и методологија на кинезиолошката антропологија.				
Содржина на предметната програма: Што значи холистички пристап во истражувањата во кинезиологијата, манифестна генетска кинезиологија, хипокинезиите и хиперкинезиите како проблем на 21-от век, специфичности во кинезиолошката антропологија и фундаменталната кинезиологија за применети и развојни истражувања.				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Џамбазовски А. (2004): Кинезиолошка антропологија. Амбасадор, Р.Македонија. Скопје.			
2.	Џамбазовски А. (1990): Кинезиолошка медицина. Партизан, Р.Македонија. Скопје.			
3.	Џамбазовски А.(2002): Теорија на кинезиологијата. Н.С.А. Софија, Р Бугарија.			
4.	Енока Р. М. (2000): Основи на кинезиологии. Украина, Киев.			
5.	Маинел и соработници (1983): Bewegungslehre. Germanija, Lepicig.			
6.	Старделова М. (2010): Теорија на кинезиолошката антропологија. Амбасадор, Скопје, Р. Македонија.			
7.	Старделова М., Џамбазовски А. (2009): Основи на кинезиолошката теорија. Амбасадор, Скопје. Р.Македонија.			

ИСТРАЖУВАЊА ВО ФУНДАМЕНТАЛНАТА КИНЕЗИОЛОГИЈА (МЕДИЦИНА НА СПОРТОТ)	
Наслов на наставниот предмет	ЗЦФК
Код	Кинезиологија
Студиска програма	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Трет циклус
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прва/прв Број на ЕКТС кредити 1,2 од 6
Академска година /семестар	Проф. д-р. Ванчо Поп-Петровски
Наставник	Нема
Предуслови за запишување на предметот	
Цели на предметната програма (компетенции): Продлабочување на научните сознанија за примена на антропометриските, функционалните, биохемиските и биорезонантните мерни инструменти во медицина на спортот.	
Содржина на предметната програма: Истражувања за влијанијата на различни кинезиолошки, јога, нутрициски и други протоколи врз: антропометриските, функционалните, биохемиските и биорезонантните мерни инструменти.	
ЛИТЕРАТУРА	
1.	Поп-Петровски, В. (2007): <i>Основи на медицина на спортот - практикум за антропометриско мерење и функционално тестирање II</i> . Print point. Скопје.
2.	Michael, K. (Edited) & all. (2003): <i>Textbook of Sports Medicine</i> . Blackwell. Science.
3.	Wilmore, J.H. & Costill, D.L. (2005): <i>Physiology of Sport and Exercise</i> (3 rd Edition). Champaign, IL: Human Kinetics.
4.	McArdle WD, Katch FI & Katch VL. (2000): <i>Essentials of Exercise Physiology (2nd Edition)</i> . Philadelphia, PA: Lippincott Williams & Wilkins.
5.	Bala, G. (1980): <i>Struktura i razvoj morfolockih i motorickih dimenzija dece Vojvodine</i> . Novi Sad. FFK. Univerzitet u N.Sadu. OOUR Institut fizičke kulture.
6.	Поп-Петровски, В. (1997): Релации меѓу антропометриските карактеристики, моторичките способности сила и снага и успехот по гимнастика. Докторска дисертација. Факултет за физичка култура, Скопје.

Наслов на наставниот предмет	ИСТРАЖУВАЊА ВО ФУНДАМЕНТАЛНАТА КИНЕЗИОЛОГИЈА (ХИГИЕНА НА ТЕЛЕСНОТО ВЕЖБАЊЕ И СПОРТОТ)		
Код	ЗЦФК		
Студиска програма	Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.		
Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус		
Академска година / семестар	Прва/прв	Број на ЕКТС кредити	1.2 од 6
Наставник	Проф. д-р Даниела Шукова-Стојмановска		
Предуслови за запишување на предметот	Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување сознанија за истражувањата во врска со влијанието на различната телесна маса врз антропометрискиот, биомоторичкиот и функционалниот простор.			
Содржина на предметната програма: Статус на телесната маса-дефиниција, поим, поделби, нормална телесна маса, дебелина, потхранетост.Истражувања во врска со влијанието на различниот статус на телесната маса врз антропометрискиот простор кај учениците од обата пола од основните училишта.Истражувања во врска со влијанието на различниот статус на телесната маса врз биомоторичкиот простор кај учениците од обата пола од основните училишта. Истражувања во врска со влијанието на различниот статус на телесната маса врз функционалниот простор кај учениците од обата пола од основните училишта. Истражувања во врска со различниот статус на телесната маса кај спортисти од различни спортски дисциплини и нејзиното влијание врз спортските резултати.			
ЛИТЕРАТУРА			
1.	Шукова-Стојмановска Д. (2000): Истражувања во хигиената на телесното вежбање. Факултет за физичка култура, Скопје.		
2.	Bray G., Bouchard C. (2004): Handbook of obesity. Marcel Dekker Int., New York.		
3.	Bjorntorp P. (2001): International textbook of obesity. John Willey&sons, Ltd.		
4.	Keller K. (2008): Encyclopedia of obesity. Sage publications. London.		
5.	Campos P. (2004): The obesity myth. Gotham books.		
6.	Gard M., Wright J. (2005): The obesity epidemic. Roulledge, London – New York.		

Предметна програма за предметот истражувања во општествената кинезиологија

Наслов на наставниот предмет	ИСТРАЖУВАЊА ВО ОПШТЕСТВЕНАТА КИНЕЗИОЛОГИЈА (МЕТОДОЛОГИЈА НА ИСТРАЖУВАЊЕТО СО СТАТИСТИКА)		
Код	ЗЦОК		
Студиска програма	Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје Факултет за физичка култура.		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет		
Академска година / семестар	Прва/прв	Број на ЕКТС кредити	1,2 од 6
Наставник	Вонр. Проф. д-р Георги Георгиев		
Предуслови за запишување на предметот	Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Целта на наставната програма по предметот Методологија на истражувањето со статистика, е да ги запознае студентите со методолошките постапки и методите на научноистражувачката работа кои се неопходни за планирање и реализирање на научните истражувања, како и за интерпретација на добиените резултати во истражувањата. Наставната програма претставува надградба и се засновува на предходно совладување на наставната програма по овој предмет која се реализира на студиите од вториот циклус на Факултетот за физичка култура во Скопје.			
Содржина на предметната програма: Општи научни методи (кибернетска метода); Посебни (минорни) научни методи (тестирање, скалирање, социометрија); Методи за обработка, анализа и интерпретација на податоците во истражувањата во физичката култура (методи за утврдување на структурата на антрополошкиот статус, методи за утврдување на влијанието на антрополошките варијабли врз успехот на активностите во физичката култура, методи за утврдување на разлики и проверување на ефекти на различни третмани кај групи испитаници, класификација на испитаниците врз основа на антрополошките варијабли, методи за анализа на ненумерички податоци, утврдување на мерните карактеристики на моторните мерни инструменти); Методика и техника на научното истражување (соопштување на резултатите од истражувањето, рецензирање на научното соопштение, литературно оформување на научното соопштение, одбрана на научните трудови); Организациона поставеност на научната работа (научни институции, научни собири, научни публикации).			
ЛИТЕРАТУРА			
1.	Fulgosi A. (1979): Faktorska analiza. Školska knjiga, Zagreb.		
2.	Bala, G. (1986): Logičke osnove metoda za analizu podataka iz istraživanja u fizičkoj kulturi. Novi Sad, (самостојно издание).		
3.	Thomas, R.J. & Nelson, J.K. (1996): Research Methods in Physical Activity. Human Kinetics, Champaign, Illinois.		
4.	James, R. Morrow, Jr., Allen W. Jackson, James G. & Disch, Dale P. Mood. (1995): Measurement and Evaluation in Human Performance Human Kinetics, Champaign, Illinois.		
5.	Dizdar, D. (2006): Kvantitativne Metode. Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.		

Наслов на наставниот предмет		ИСТРАЖУВАЊА ВО ОПШТЕСТВЕНАТА КИНЕЗИОЛОГИЈА (ИСТОРИЈА НА ФИЗИЧКАТА КУЛТУРА И СПОРТОТ)		
Код	ЗЦОК			
Студиска програма	Кинезиологија			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет			
Академска година / семестар	прва / прв	Број на ЕКТС кредити	1,2 од 6	
Наставник	Проф. д-р Душко Иванов			
Предуслови за запишување на предметот	Нема			
Цели на предметната програма (компетенции): Продлабочување на знаењата за прашања од историјата а физичката култура и спортот и оспособување на студентите за научно-истражувачка работа во кинезиологијата преку примена на историската метода.				
Содржина на предметната програма: Структура на историската метода. Помошни методи и модели за истражување на историјата на физичката култура и спортот. Утврдување на адекватни методи и модели за истражување на историјата на физичко образование, спорт, рекреација кинезитерапија. Актуелни истражувања историјата на спортот, физичкото образование, кинезитерапијата. Спортската рекреација и други подрачја.				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Иванов Д. (1999): Основи на методологијата на истражувањата во историјата на физичката култура. Факултет за физичка култура. Скопје.			
2.	Good, C.,V., Scates, D.E. (1967): Metode istrazivanja u pedagogiji, psihologiji i sociologiji. Otokar Kersovani. Rijeka.			
3.	Nejgel, E. (1965): Struktura nauke. Nolit, Beograd			
4.	http://www.ehow.com/about_6724004_history-sport_fencing.html			
5.	[e{ic, B. (1974): Op{ta metodologija. Naucna knjiga, Beograd			
6.	[ami} M.. (1990): Kako nastaje nau~no djelo. Svjetlost, Sarajevo			
7.	Jugoslovenski Leksikografski zavod (1975): Enciklopedija Fizicke Kulture. Leksikogravski zavod, 1 A-O. Zagreb.			

Наслов на наставниот предмет		ИСТРАЖУВАЊА ВО ОПШТЕСТВЕНАТА КИНЕЗИОЛОГИЈА (ПСИХОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА ВО ФИЗИЧКОТО ОБРАЗОВАНИЕ И СПОРТОТ)		
Код	ЗЦОК			
Студиска програма	Кинезиологија			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет			
Академска година / семестар	Прва / прв	Број на ЕКТС кредити	1.2 од 6	
Наставник	Проф. д-р Ленче Алексовска Величковска			
Предуслови за запишување на предметот	Нема			
Цели на предметната програма (компетенции): Непосредно запознавање на докторантите со конкретни психолошки истражувања кај субјектите од физичкото образование и спортот.				
Содржина на предметната програма: Истражувања поврзани со когнитивниот психолошки простор во физичкото образование и спортот. Истражувања поврзани со конативните димензии и нивната структура кај субјектите во физичкото образование и спортот. Истражувања поврзани со мотивациониот психолошки простор во физичкото образование и спортот. Истражувања поврзани со развојните карактеристики кај адолесцентите во физичкото образование и спортот.				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Алексовска Л. (2002): Утврдување и разлики во психолошката структура на личноста кај спортисти од различни спортски дисциплини и неспортисти во Р.М. Факултет за физичка култура, Скопје (докторска дисертација)			
2.	Aleksavska-Velickovska L. (2008): Factor structure of psychology domain with sportsmen the karateists in the Macedonia Acta Kinesiologica.			
3.	Алексовска-Величковска Л. (2008): Анксиозноста и невротизмот кај личноста на спортистите од различни спортски дисциплини во зависност од нивната возраст(средна и доцна адолесценција и период на зрелост). Физичка култура, Скопје.			
4.	Aleksavska-Velickovska L., Milojevic A. (2009): Intellectual personal abilities of athletes of different sport disciplines determined by their age in R .Macedonia. Sport and science, Belgrad.			
5.	Алексовска-Величковска Л., Наумовски М. (2006): Факторска структура на психолошкиот простор кај спортисти- кошаркари во Р. Македонија. Пелистер.			
6.	Алексовска-Величковска Л. (2003): Утврдување и разлики во психолошката структура на личноста кај спортистите и неспортистите во зависност од нивната возраст. Физичка култура. Скопје.			

Наслов на наставниот предмет		ИСТРАЖУВАЊА ВО ОПШТЕСТВЕНАТА КИНЕЗИОЛОГИЈА (СОЦИОЛОГИЈА ВО ФИЗИЧКОТО ОБРАЗОВАНИЕ И СПОРТОТ)		
Код	ЗЦОК			
Студиска програма	Кинезиологија			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет			
Академска година / семестар	прва / прв	Број на ЕКТС кредити	1,2 од 6	
Наставник	Вонр. проф. д-р Иван Анастасовски			
Предуслови за запишување на предмет	Нема			
Цели на предметната програма (компетенции): Целта на оваа наставна програма од докторските студии е доедучирање на студентите кои посетуваат постдипломски студии и е наменета за одредени истражувања во доменот на наставно-научните дисциплини. Оваа наставна програма се занимава со теоретските истражувања од областа на социологијата на физичкото воспитание и спортот, кое отсекогаш било во служба на социјализација и хуманизација на човекот и истите имаат своја теорија и пракса како посебен, за нив својствен научно-истражувачки пристап. Од посебни аспекти студентите се запознаваат со генезата на истражувањето во социологијата воопшто. Студентите се вовед уваатво научно-истражувачката дејност, им се појаснуваат социолошките аспекти при настанувањето на научно дело, им се доближува истражувачката дејност.				
Содржина на предметната програма: Истражување во социологијата на физичко образование и спорт. Предмет на социологијата на физичкото образование и спортот. Методи на социологијата на физичко образование и спортот. Видови на истражување во физичкото образование и спортот. Суштина и значење во истражувањата во социологија на физичкото образование и спортот. Физичкото образование и спортот како стручна дејност. Академски статус на на физичкото воспитание и спортот. Епистемолошки-научни основи на на физичкото образование и спортот. Односот на социологија на физичкото образование и спортот кон другите науки. Изработка на проект и елаборирање на истражувањето во социологијата на физичко об. и спортот.				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Анастасовски А. (1989): Социологија на физичка култура. НУБ. Климент Охридски. Скопје.			
2.	Анастасовски И., Нанев Л., Климпер И. (2009): Превенција и репресија на насилство на фудбалските стадиони. ФФМ. Скопје.			
3.	Анастасовски И. (2010): Насилство, агресија и спорт. ФФК. Скопје.			
4.	Анастасовски А. (1994): Истражување во социологија на физичката култура и физичкото воспитание. ФФК. Скопје.			
5.	Анастасовски А., Анастасовски И. (2001): Насилство, спорт и култура. ФФК. Скопје. УП Кирил и Методиј			
6.	Анастасовски И. (2010): Социолошки аспекти на насилно и агресивно однесување на спортски манифестации во Република Македонија. Докторски труд, ИСППИ. ФФК. Скопје.			

ИСТРАЖУВАЊА ВО ОПШТЕСТВЕНАТА КИНЕЗИОЛОГИЈА (СОВРЕМЕНИ ТЕНДЕНЦИИ ВО ПЕДАГОГИЈАТА НА ФИЗИЧКАТА КУЛТУРА И СПОРТОТ)	
Наслов на наставниот предмет	
Код	3 ЦОК
Студиска програма	Кинезиологија
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет
Академска година / семестар	Прва/прв Број на ЕКТС кредити 1.2 од 6
Наставник	Проф. д-р Лена Дамовска
Предуслови за запишување на предметот	Нема
Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на научни (теоретски и практични) сознанија за современите текови и тенденции на педагошките аспекти во физичкото образование и спортот.	
Содржина на предметната програма: Поим и предмет на педагогијата, Основни педагошки поими, современи теории во педагошката наука, современи тенденции во педагошката теорија и практика, систем на педагошки дисциплини, поим и суштина на физичкото образование и спортот, нови димензии во третманот на физичкото образование и спортот, современиот пристап на поврзаноста на воспитанието, образованието и спортот, видови спорт и нивната педагошка димензија, современи тенденции во третманот на педагошко-андрагошки прашања во физичкото образование и спортот, современата улога на педагогот и тренерот.	
ЛИТЕРАТУРА	
1.	Mlađen B. Galić (2003): Pedagogija sporta. Beograd.
2.	Mlađen B. Galić (2002): Didaktika fizičkog vaspitanja. Beograd.
3.	Mlađen B. Galić (2002): Pedagoški rad trenera u sportu. Beograd.
4.	Чокорило Р. (1998): Педагогија спорта. Виша школа за спортске тренере, Београд.

Предметна програма за предметот истражувања во индивидуалните спортови

Наслов на наставниот предмет	ИСТРАЖУВАЊА ВО ИНДИВИДУАЛНИТЕ СПОРТОВИ (АТЛЕТИКА)		
Код	ЗЦИС		
Студиска програма	Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет		
Академска година / семестар	Прва/прв	Број на ЕКТС кредити	1.2 од 6
Наставник	Проф. д-р Зоран Радиќ		
Предуслови за запишување на предметот	Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на знаења за истражувања во атлетските дисциплини со примена на научни методи.			
Содржина на предметната програма: Истражувања во атлетските дисциплини со примена на научни методи: Антрополошка анализа на димензиите на атлетичарите, релации на антрополошките карактеристики и резултатот во атлетските дисциплини, Релации помеѓу морфолошките карактеристики и резултатот во атлетските дисциплини, Релации помеѓу моторните способности и резултатот во атлетските дисциплини, Релации помеѓу конативните карактеристики и резултатот во атлетските дисциплини, Релации помеѓу манифестните и латентните способности помеѓу дигање товар и резултатот во фрлање ѓуле, диск и копје, Истражувања на варијациите на пулсот во трчањата на средни, долги и спринтерски трчања, Истражувања на модалните карактеристики и моторните способности: скокачи во вис и далечина, фрлање ѓуле и копје, Истражувања во атлетиката со примена на мултиваријатни методи, кинематика и биомеханика.			
ЛИТЕРАТУРА			
1.	Milanović, Hofman, Puhanić, Šnajder (1986): Atletika – znanstvene osnove. Zagreb.		
2.	Радиќ З. (1996): Влијанието на елементите од прогресиониот тренинг и биомеханичката структура на техничката изведба врз резултатот на исфрленото копје. Докторска дисертација. Факултет за физичка култура. Скопје.		
3.	Радиќ З. (2006): Атлетика-техника. "Алком"-Скопје.		
4.	Радиќ З. (2006): Практикум по атлетика. "Алком"-Скопје.		
5.	Грнарова-Ветаџокоска Е.(1993): Кинематика -II издание. "Интермовил"- Скопје.		
6.	Таневска-Јосифовска Р., Грнарова-Ветаџокоска Е. (1993): Збирка задачи од кинематика - III издание. Принципал-Скопје.		
7.	Н.Г.Озолин, В.И.Воронкина, Н.Н.Примаков (1989): Легкаја Атлетика- учебник за институти по физичка култура, НСА – Софија.		
8.	Rogers, J.L. (2000): Track Field Coaching Manual. USA.		

ИСТРАЖУВАЊА ВО ИНДИВИДУАЛНИТЕ СПОРТОВИ (СПОРТСКА ГИМНАСТИКА)	
Наслов на наставниот предмет	ЗЦИС
Код	Кинезиологија
Студиска програма	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус
Академска година / семестар	Прва/прв
Број на ЕКТС кредити	1,2 од 6
Наставник	Проф. д-р Орце Митевски
Предуслови за запишување на предметот	Нема
Цели на предметната програма (компетенции): Знаења за способностите и особините на гимнастичарите. Запознавање со законитостите на трансформациските процеси на моторните способности поврзани со спортската гимнастика.	
Содржина на предметната програма: Резултати од истражувања кои се однесуваат на специфичните способности и особини на гимнастичарите кои имаат значајно влијание на успехот во спортска гимнастика.	
ЛИТЕРАТУРА	
1.	Митевски О. (2000): Латентна поврзаност на антропометриските и моторните фактори со успешната изведба на гимнастичките елементи ученици 17 години. Докторска дисертација. Факултет за физичка култура. Скопје.
2.	Поп -Петровски В. (1997): Релации меѓу антропометриските карактеристики, моторните способности сила и снага со успехот по гимнастика. Докторска дисертација. Факултет за физичка култура. Скопје.
3.	Андонов, Петров, Минева, Добрева (2004): Пвт кбм голямата гимнастика. НСА. Софија.
4.	Budja P. (1981): Uticaj morfoloskih dimenzija i uspesnost u sportskoj gimnastici na uspeh na predmetima uze struke na FFK u Beogradu. FFK.Beograd.
5.	Наумовски А. (1988): Некои методолошки потреби за остварување и утврдување на релијабилноста и валидноста при оценување на телесните движења кои се третираат во истражувачките постапки. ФФК. Скопје.
6.	Андреев П. (2010): Методологија за откривање на нови упражнения. НАС ПРЕС.

Наслов на наставниот предмет	ИСТРАЖУВАЊА ВО ИНДИВИДУАЛНИТЕ СПОРТОВИ (ПЛИВАЊЕ)		
Код	ЗЦИС		
Студиска програма	Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет		
Академска година / семестар	Прва/прв	Број на ЕКТС кредити	1,2 од 6
Наставник	Вонр. проф. д-р Наташа Мешковска		
Предуслови за запишување на предметот	Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Основни знаења за способностите и особините на пливачите и оспособување на студентите за научно истражувачка работа во пливањето. Креирање на идеи, усовршување на технологија за тимско и индивидуално истражување.			
Содржина на предметната програма: Методи на истражување за ефикасен тренажен процес во пливањето. Резултати од истражувања кои се однесуваат на специфичните способности и особини на пливачите, кои имаат значајно влијание на успехот во пливањето.			
ЛИТЕРАТУРА			
1.	Мешковска Н. (2003): Структура на некои релевантни биомеханички параметри и релација со успешниоста во некои пливачки дисциплини на Олимписките игри одржаби во Сиднеј 2000. Докторска дисертација. Факултет за физичка култура. Скопје.		
2.	Мешковска Н. (2000): Влијание на некои релевантни биомеханички параметри врз резултатите во индивидуалните дисциплини на женското пливање на Олимписките игри во Атланта 1996. Магистерски труд. Факултет за физичка култура. Скопје.		
3.	Грујоски Ж. (1985): Влијание на некои морфолошки мерки и флексибилноста на пловноста, хидродинамичноста и брзината на пливањето краул 25 м. Магистерски труд. ФФК. Загреб.		
4.	IOK (1996): Competition analyses of swimming events, olimpic games, woman`s events. Subkomision on Biomechanics and Physiology od Sport, Atlanta, Georgia, USA		
5.	www.biomehanika.com.mk		

ИСТРАЖУВАЊА ВО ИНДИВИДУАЛНИТЕ СПОРТОВИ (БОКС И БОРЕЊЕ)	
Наслов на наставниот предмет	ЗЦИС
Код	Кинезиологија
Студиска програма	Универзитет "Св. Кирил и Методиј" – Скопје Факултет за физичка култура
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Трет
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прва/прв
Академска година / семестар	Број на ЕКТС кредити
Наставник	1.2 од 6
Предуслови за запишување на предметот	Проф. д-р Војо Настевски
Цели на предметната програма (компетенции):	Нема
Запознавање на докторантите со конкретни истражувања од боксот и борењето во кои се проучувани сите структурални елементи in vitro, како и техничко-тактички дејствија применети во спортска борба	
Содржина на предметната програма: Истражувања во кои се проучувани релациите на основните структурални елементи на боречките спортови – бокс и борење. Истражувања во кои се проучувани квантитативните показатели во боречките спортови - бокс и борење. Истражувања во кои се проучувани квалитативните показатели во боречките спортови - бокс и борење. Истражувања во кои е дефинирана структурата на боречките спортови - бокс и борење, зависно од квалитетот и возрасните карактеристики на боксерите и борачите. Изготвување семинарска работа со истражувачки карактер.	
ЛИТЕРАТУРА	
1.	Гехт Б., Коломенскаја Е., Строков И. (1974): Електромиографически карактеристики нервно мишичној поредаци в човека. Наука. Москва.
2.	Гаврилов В. (1979): Особености обичнија сиљном удару в боксе, Бокс. Ежедоник, Фискултура и спорт.
3.	Гудиков А.А. (1975): Теоретицискије основи електромиографији, Наука. Москва.
4.	Настевски В. (1989): Кинематичко - гониометриски и електромиографски карактеристики на директните удари во боречките спортови. Дисертација. ФФК. Скопје.
5.	Bubanј R. (1981): Karakteristike bioelektricnih manifestacija kod misica tretiranih izometrskim, balistickim i repetitivnim naprezanja.. Disertacija. Nis.
6.	Cirkovic Z. (1982): Uticaj određenih motoričkih sposobnosti i njihovo transformisanje sistematskim trenaznim procesom na povećanjem udarnog impulsa i brzine pojedinačnog pokreta (direkta) u boksu. Disertacija .FFK. Beograd.

Наслов на наставниот предмет	ИСТРАЖУВАЊЕ ВО ИНДИВИДУАЛНИТЕ СПОРТОВИ (КАРАТЕ И ЏУДО)		
Код	ЗЦИС		
Студиска програма	Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус на студии		
Академска година / семестар	Прва/ прв	Број на ЕКТС кредити	1,2 од 6
Наставник	Проф. д-р Жарко Костовски		
Предуслови за запишување на предметот	Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Придобивки на ниво на: знаења, вештини, компетенции.			
Содржина на предметната програма: Досегашни истражувања кај нас и во светот. Истражувања кои ги анализираат релации меѓу антропометриските карактеристики и моторичките способности. Истражувања кои ги анализираат релации меѓу антропометриските карактеристики и ситуационо-моторичките способности. Истражувања кои ги анализираат релации меѓу моторичките и ситуационо-моторичките способности. Истражувања кои ги анализираат релации помеѓу когнитивните, базичните моторички и ситуационо-моторичките способности. Истражувања кои ги анализираат релации помеѓу конативните, базичните моторички и ситуационо-моторичките способности. Мултиваријантни методи за утврдување на нивните структури и релации.			
ЛИТЕРАТУРА			
1.	Костовски Ж. (2004): Мерни карактеристики на некои стандардни и специфично моторички тестови применети кај карате спортисти од различна хронолошка возраст. Дисертација. Факултет за физичка култура Скопје.		
2.	Kostovski Z., Georgiev G. (2009): Measure characteristics of some motor tests for estimating rhythmic structure and explosive power with karate athletes and non-athletes at the age of 12. Sport Scientific.		
3.	Kostovski Z. (2010): Factor structure of some specific and basic motor tests for assesment of the motor abilities of karate athletes at the age of 12 to 14 years old. Alfa Univerzitet, Beograd		
4.	Kostovski Z., Georgiev G. (2010): Definisanje i kompariranje motoriĉkih struktura 13 godišnjih uĉenika i uĉenica. Alfa Univerzitet. Beograd.		
5.	Kostovski Z., Cupina S., Mehinovic J. (2010): Structure of some specific and basic motor tests for assesment of the motor abilities of karate athletes at the age of 16 to 18 years old. Sport и здравlje. Tuzla.		
6.	Cupina S. (2010): Manifesni i latentni motoriĉki i Morfo-loški prediktori specifiĉne brzineu karate. Univerzitet u Mostar.		

Предметна програма за предметот истражувања во игрите со топка

Наслов на наставниот предмет		ИСТРАЖУВАЊА ВО ИГРИТЕ СО ТОПКА (ОДБОЈКА)		
Код		ЗЦСИ		
Студиска програма		Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Трет		
Академска година / семестар		Прва / прв	Број на ЕКТС кредити	1,2 од 6
Наставник		Проф. д-р Јошко Миленкоски		
Предуслови за запишување на предметот		Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на докторантите со конкретни истражувања од одбојката во кои се проучувани сите структурални елементи <i>in vitro</i> , како и техничко-тактички дејствија применети во игра.				
Содржина на предметната програма: Проучување на релациите на основните структурални елементи на одбојкарската игра. Истражувања во кои се проучувани квантитативните показатели во одбојкарската игра. Квалитативни показатели во одбојкарската игра. Дефинирање на структурата на одбојкарската игра – зависно од квалитетот и возрасните карактеристики на одбојкарите. Семинарска работа со истражувачки карактер.				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Миленкоски Ј., Османкач Н. (2007): Хомогеност морфолошките карактеристики, моторички и специфично моторички способности код младих одбојкаша. Спортски логос. Мостар.			
2.	Миленкоски Ј., Христов Г., Зафировска А. (2008): Разлики меѓу одбрани морфолошко-моторички варијабли и бројот на одиграни натпревари кај репрезентациите учесници на машкиот одбојкарски турнир на Олимпијадата во Атина 2004 год. Стручно-научен собир. Пелистер.			
3.	Нејиќ Д., Станковиќ Р., Миленкоски Ј. (2009): Comparative kinematics analysis of spike in volleyball depending on the type of jump. Конгрес за спорт. Тиват.			
4.	Алексовска Л., Миленкоски Ј. (2006): Факторска структура на психолошко-киот простор кај спортисти одбојкари во РМ. Физичка култура. Бр. 1 Скопје.			
5.	Нејиќ Д., Михаилов Ј., Миленкоски Ј. (2008): Повезаност морфолошките димензија са прецизношќу одбијања и додавања лопте прстима у одбојци. Спорт и наука. Софија.			
6.	Stojanovic, T., Nikolic, M., Milenkoski, J. (2009): Efekti rekreativne nastave sa sadr`ajima iz odbojke na motoricke sposobnosti studenata Simpozium za sport. Banja Luka.			

Наслов на наставниот предмет	ИСТРАЖУВАЊА ВО ИГРИТЕ СО ТОПКА (КОШАРКА)		
Код	ЗЦСИ		
Студиска програма	Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет		
Академска година / семестар	Прва/прв	Број на ЕКТС кредити	1,2 од 6
Наставник	Проф. д-р Милан Наумовски		
Предуслови за запишување на предметот	Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на докторантите со конкретни истражувања од кошарката во кои се проучувани сите структурални елементи <i>in vitro</i> , како и техничко-тактички дејствија применети во игра.			
Содржина на предметната програма: Истражувања во кои се проучувани релациите на основните структурални елементи на кошаркарската игра. Истражувања во кои се проучувани квантитативните показатели во кошаркарската игра. Истражувања во кои се проучувани квалитативните показатели во кошаркарската игра. Истражувања во кои е дефинирана структурата на кошаркарската игра – зависно од квалитетот и возрасните карактеристики на кошаркарите. Изготвување семинарска работа со истражувачки карактер.			

ЛИТЕРАТУРА	
1.	Наумовски М. (1997): Факторска анализа на вариаблите кои ја дефинираат структурата на кошаркарската игра на екипите од НБА лигата, европските репрезентации и А-1 Мак партнер лигата. ФФК Скопје. Докторска дисертација.
2.	Наумовски, М. и Даскаловски, Б. (2005). " Местоположба и агол на шутирање, местоположба и агол на одбивање на топката во кошарката " [Position and angle of shooting and rejecting the ball in basketball]. Физичка култура 33 (2), 226-228.
3.	Наумовски М., Алексовска-Величковска, Л. (2008): Факторска структура на психолошкиот простор кај спортисти – кошаркари во Р. Македонија. Зборник на трудови. Пелистер.
4.	Наумовски, М., Алексовска-Величковска, Л. и Даскаловски, Б. (2007). " Разлики меѓу некои ситоационо – моторни способности кај млади кошаркари кои играат на различни играчки позиции " [Deferences between some one situation motorical abilities at the yang basketball plyers]. Физичка култура 35 (1),107-110.
5.	Наумовски М., Алексовска-Величковска Л., Реџепагич А., Петров Л. (2010): Влијание на некои морфолошки карактеристики врз прецизноста при изведувањето на слободните фрлања кај врвни кошаркари. Меѓународна научна конференција Спорт и наука. Софија.
6.	Наумовски М., Алексовска-Величковска Л., Петров Љ., Даскаловски Б. (2008): Влијание на програмираната тренировка за точност врз подобрувањето на стрелбата в коша в баскетбол. Спорт и наука. Софија.

Наслов на наставниот предмет	ИСТРАЖУВАЊА ВО ИГРИТЕ СО ТОПКА (РАКОМЕТ)		
Код	ЗЦСИ		
Студиска програма	Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј" - Скопје Факултет за физичка култура Скопје		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет		
Академска година / семестар	Прва/прв	Број на ЕКТС кредити	
Наставник	Проф. д-р Гино Стрезовски		
Предуслови за запишување на предметот	Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Обучување на студентите и воведување во научно истражувачката работа во ракометот. Презентирање на идеи, принципи и начини за индивидуално и тимско истражување. Проблемите и предностите со кои истражувачите ќе се сретнат во текот на остварувањето на идејата за научна работа.			
Содржина на предметната програма: Презентирање на врвни научни истражување во Македонија и светот. Резултати од истражувањата кои се однесуваат на специфичноста на ракометната игра и принципите на инплементирање на научните истражувања во тренажниот процес.			
ЛИТЕРАТУРА			
1.	Стрезовски Г. (1998): Структура на техничко-тактичките дејствија од нападот во ракометната игра на националните првенства на Македонија и Германија. Докторска дисертација. ФФК. Скопје		
2.	Стрезовски Г. (1994): Зависност на интезитетот на импулсот при ударот во ракометот од адекватните антропометриски и моторички варијабли кај кои мускулатурата е тртирана со балистичко, репетитивно и изометриско мускулно напрегање. Магистерски труд. ФФК. Скопје.		
3.	Неделковски В. (2010): Анализа на меѓугрупните разлики и влијанието на елементите од нападот во ракометната игра врз успехот на натпреварите од машкото европско првенство во Австрија 2010. Магистерски труд, ФФК. Скопје		
4.	Vuleta D.: Znanstvena istrazivanja u rukometu		
5.	www.eurohandball.com.		

Наслов на наставниот предмет		ИСТРАЖУВАЊА ВО ИГРИТЕ СО ТОПКА (ФУДБАЛ)		
Код	ЗЦСИ			
Студиска програма	Кинезиологија			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет “Св. Кирил и Методиј”-Скопје. Факултет за физичка култура.			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет			
Академска година / семестар	Прва/прв	Број на ЕКТС кредити	1,2 од 6	
Наставник	Проф. д-р Небојша Марковски			
Предуслови за запишување на предметот	Нема			
Цели на предметната програма: Запознавање на докторантите со конкретни истражувања од фудбалот во кои се проучувани сите структурални елементи, како и техничко тактички дејствија применети во игра.				
Содржина на предметната програма: Проучување на релациите на основните структурални елементи на фудбалската игра. Истражувања во кои се проучувани квантитативните показатели во фудбалската игра. Квалитативни показатели во фудбалската игра. Дефинирањена структурата на фудбалската игра – зависно од квалитетот и возрастните карактеристики на фудбалерите. Семинарска работа со истражувачки карактер.				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Марковски Н. (2000): Структура и разлики во антропометрискиот, биомоторичкиот и специфично моторичкиот простор кај млади фудбалска тегории во Република Македонија. Докторска дисертација. Факултет за физичка култура. Скопје.			
2.	Talovic M. (2001): Efekti programa na poboljsanje motori~kih i funkcionalnih sposobnosti kao i nekih elemanata tehnike nogometasa. Докторска дисертација. ФФК, Сарајево.			
3.	Markovski, N., Ganiu V., Jonbalaj M., Aslani I. (2008): Разлики во биомоторичкиот простор со фиксна коваријација на антропометриските мерки кај млади фудбалери. Физичка култура бр.1. Скопје.			
4.	Марковски Н. (2006): Структура на фудбалски натпревар. Билтен на Фудбалска федерација на Македонија. Дојран.			
5.	Ganiu V., Markovski N., Ionbalaj, M., Aslani I. (2008): Разлики во ситуационо-моторичкиот простор со парцијализација на некои антропометриски мерки кај млади фудбалери. Физичка култура бр.1. Скопје.			

Предметна програма за предметот истражувања во применета кинезиологија

Наслов на наставниот предмет		ИСТРАЖУВАЊА ВО ПРИМЕНЕТАТА КИНЕЗИОЛОГИЈА (РЕКРЕАЦИЈА)		
Код		ЗЦПК		
Студиска програма		Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Трет		
Академска година / семестар		Прва/прв	Број на ЕКТС кредити	1.5 од 6
Наставник		Вонр. проф. д-р Никовски Горан		
Предуслови за запишување на предметот		Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со докторантите со основните истражувања во рекреацијата во различни подрачја.				
Содржина на предметната програма: Истражувања за поврзаност на здравјето и рекреацијата. Истражувања за поврзаноста на рекреацијата со слободното време и играта. Истражувања во производната рекреација. Истражувања за поврзаноста на рекреацијата и програмираниот активен одмор. Истражувања за влијанието на рекреативните активности за лицата во третиот период. Истражувања за поврзаноста на рекреацијата и туризмот. Истражувања на примена на фитнес програми во рекреацијата. Истражувања за поврзаноста на рекреацијата и велнесот. Истражувања за влијанието на спортско-рекреативните активности кај лицата со посебни потреби. Истражување на влијанието на програмираните спортско-рекреативни активности кај учениците. Истражувања за валоризација на спортско-рекреативните активности. Истражувања за валоризација на природните потенцијали за развој на спортско-рекреативни активности. Истражувања за ставовите и мислењата за рекреацијата				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Никовски Г. (2003): Влијанието на програмираните спортско-рекреативни активности врз морфолошките карактеристики и моторичките способности кај учениците од трето и четврто одделение од Скопје. Докторска дисертација. Факултет за физичка култура, Скопје.			
2.	Rubeša D. (1983): Utjecaj programiranog aktivnog odmora izvan stacioniranog boravka na neka motorička obilježja. Doktorska disertacija. Fakultet za fizičku kulturu u Zagrebu.			
3.	Поповски Л. (2009): Валоризација на спортско-рекреативните активности на планината Водно како природен и туристички потенцијал. Магистерски труд. Скопје Факултет за физичка култура. Скопје.			
4.	Nikovski G., Proković D., Aceski A. (2010): Gender differences in attitudes and beliefs on leisure time and sports recreation among employees on the teritorz of municipalitz Aerodrom. Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja. Beograd.			
5.	Andrijašević M. (2000): Slobodno vreme i igra. Znanstveno i stručno savjetovanje. Zagreb.			
6.	Blagajac M. (1992): Programiran aktivan odmor. Fakultet za fizičku kulturu, Novi Sad.			
7.	Bartoluci M. (1998): Turizam i sport. Ekonomski fakultet Zagreb, Zagreb.			

Наслов на наставниот предмет		ИСТРАЖУВАЊА ВО ПРИМЕНЕТА КИНЕЗИОЛОГИЈА (КИНЕЗИТЕРАПИЈА)		
Код	ЗЦПК			
Студиска програма	Трет циклус на студии – Кинезиологија			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
Академска година / семестар	Прва/прв	Број на ЕКТС кредити	1.5 од 6	
Наставник	Проф. д-р Вујица Живковиќ			
Предуслови за запишување на предметот	нема			
Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање и анализа на резултатите од досегашните домашни и странски истражувањата кои директно или индиректно влијаат врз донесувањето на одредени законитости во однос на превентивните и куративните аспекти на кинезитерапијата како научна дисциплина.				
Содржина на предметната програма: Преглед и анализа на истражувањата на факторските структури, квантитативните и квалитативните разлики во за кинезитерапијата посебно интересните подрачја на антрополошкиот статус на индивидуите кај кои има индикации за примена на одредени превентивни и куративни кинезитерапевдски постапки и процедури				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Шуков Ј & Живковиќ В & Шукова-Стојмановска Д. (2000): Истражувања во подрачјето на кинезитерапијата. ФФК-Скопје.			
2.	Aukxter D. & Pyfer C. & Huetting. (1997): Principal and methods of adapted physical education and recreation. WBC McGraw-Hill, New York.			
3.	Edwards S. & Sarwark J. (2005): Infant and child motor development. Clin Orthop 434:33-39			

ИСТРАЖУВАЊЕ ВО ПРИМЕНЕТА КИНЕЗИОЛОГИЈА (ТЕОРИЈА И МЕТОДИКА НА СПОРТОТ)	
Наслов на наставниот предмет	ЗЦПК
Код	Кинезиологија
Студиска програма	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Трет
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прва/прв
Академска година / семестар	Број на ЕКТС кредити
Наставник	1.5 од 6
Предуслови за запишување на предметот	Проф. д-р Роберт Христовски
Цели на предметната програма (компетенции): Основни и напредни техники на анализа и моделирање на комплексните и нелинеарни динамички појави во спортот и моторните активности.	Нема
Содржина на предметната програма: Поим за модел; Линеарни и нелинеарни модели; Моделирање на едноставни системи; Моделирање на комплексни системи. Анализа на комплексно однесување; Анализа на едноставно однесување; Моделирање и анализа на детерминистички и стохастички системи; Моделирање на новопројавени феномени.	
ЛИТЕРАТУРА	
1.	Badii R. & Politi A. (1998): Complexity: Hierarchical structures and scaling in physics. Cambridge University Press.
2.	Sugakov V.I. (1998): Lectures in Synergetics. World Scientific, Singapore.
3.	Haken H. (2000): Information and Self-Organization: A Macroscopic Approach to Complex Systems Springer.
4.	Hristovski R. & Balague N. (2010): Fatigue-induced spontaneous termination point – Nonequilibrium phase transitions and critical behavior in quasi-isometric exertion. Elsevier, Human Movement Science.
5.	Hristovski R., Venskaityte E., Vainoras A., Balague N., & Vazquez P. (2010): Constraints-controlled metastable dynamics of exercise-induced psychobiological adaptation. Medicina, Kaunas.
6.	Hristovski R., Davids K., Araujo D., & Passos P. (2011): Constraints-induced Emergence of Functional Novelty in Complex Neurobiological Systems. A Basis for Creativity in Sport. Society for Chaos Theory in Psychology and Life Sciences.

Наслов на наставниот предмет		ИСТРАЖУВАЊА ВО ПРИМЕНЕТА КИНЕЗИОЛОГИЈА (ДИДАКТИКА НА ФИЗИЧКОТО ОБРАЗОВАНИЕ)		
Код	ЗЦПК			
Студиска програма	Кинезиологија			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет “Св. Кирил и Методиј”-Скопје. Факултет за физичка култура Скопје			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
Академска година/семестар	Прва / прв	Број на ЕКТС кредити	1.5 од 6	
Наставник	Проф. д-р Илија Клинчаров			
Предуслови за запишување на предметот	Нема			
Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на знаења за можностите за истражувања во сегментите на планирање и реализација на наставниот процес по физичко образование, нормативите и стандардите за реализација на наставата по физичко образование, мерките за безбедност во реализацијата на наставата по физичко образование.				
Содржина на предметната програма: Анализа на можностите за истражувања во сегментот на планирање и реализација на наставниот процес по физичко образование: Содржинска определеност на наставните програми по физичко образование и нивна програмска алокација (сложеност на наставните содржини); Валоризација на примената на разни курикуларни пристапи и модели во наставата по физичко образование (пилот наставни програми и нивна евалуација); Микро курикуларна конструкција на наставниот час по физичко образование (оптеретувањето и интензификацијата на активноста на учениците на часот по физичко образование). Нормативите и стандардите за реализација на наставата по физичко образование како критериуми за истражување во областа на физичкото образование: Анализа на истражувањата за условите за реализација на наставниот процес по физичко образование. Детерминирање на мерките за безбедност во реализацијата на наставата по физичко образование.				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Klincarov I. (2009): Opposite concepts for physical education curriculum design in the Republic of Macedonia, 5 th Fiep European Congress Physical Education and Sports, Nis, Serbia: Panoptikum.			
2.	UK Qualifications and Curriculum Authority, Department for Education and Employment (1999): The national curriculum for England physical education key stages 1-4. London, Great Britain: UK Qualifications and Curriculum Authority.			
3.	Клинчаров И. (1997): Утврдување на оптимална методска поставеност на предвидените содржини од спортските игри во наставните планови за основното образование (магистерски труд). Факултет за физичка култура. Скопје.			
4.	Клинчаров И. (2001): Оптимална методска поставеност на реализацијата на наставата по физичко воспитание во основното образование во Р. Македонија (докторска дисертација). Факултет за физичка култура. Скопје.			
5.	Клинчаров И. & Азиз Ш. (2007): Реалните просторни предуслови за реализација на настава по физичко и здравств. образов. во ОУ во Република Македонија. <i>Зборник на трудови, Пелистер</i> (148-150). Скопје: Федерација на училишен спорт на Македонија.			
6.	Клинчаров И. (2007): Насоки за поквалитетно физичко образование во Република Македонија. <i>Зборник на трудови, Стручно научен-собир “Програмско-организациска, стручна и научна димензија на училишниот спорт”, Пелистер 2007</i> (25-29). Скопје			
7.	Klincarov I. (2009): Opposite concepts for physical education curriculum design in the Republic of Macedonia, <i>Proceedings, 5th Fiep European Congress Physical Education and Sports 2009</i> (368-377). Nis: Panoptikum			

Предметни програми за изборните предмети од втор семестар (ЛИСТА Г)

Наслов на наставниот предмет	БИОМЕХАНИЧКА АНАЛИЗА		
Код	351		
Студиска програма	Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет		
Академска година / семестар	прва /втор	Број на ЕКТС кредити	6
Наставник	Проф. д-р Александар Туфекчиевски		
Предуслови за запишување на предметот	Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Апликативна примена на истражувачките биомеханички техники за истражувања во сите сфери на кинезиологијата.			
Содржина на предметната програма: Биомеханиката како наука и нејзината поврзаност со кинезиологијата. Основен концепт за биомеханичка анализа. Биомеханика на човечкиот локомоторен систем. Биомеханички карактеристики на физичката вежба. Биомеханички карактеристики на физичките и функционалните способности. Педагошка биомеханика. Методи за одредување на биомеханички статус. Методи, алгоритми, модели и компјутерски програми за биомеханички истражувања. Утврдување на биомеханичка оптималност на програмски модели за физичко образование, спортски тренинг, спортска рекреација и кнезитерапевтски третман. Актуелни истражувања во биомеханиката на спортот и физичките активности.			
ЛИТЕРАТУРА			
1.	Туфекчиевски А., Ацески А. (2009): Биомеханика (второ проиширено и дополнето издание). Факултет за физичка култура, Скопје.		
2.	Robertson, D.E., Caldwell, G.E., Hamill, J., kamen, G., Whittlesey, S.N. (2004): Research methods in biomechanics. Champaign, IL: Human Kinetics.		
3.	Enoka R.M. (2008): Neouromechanics of Human Movement – 4th Edition. Champaign,IL: Human Kinetics.		
4.	www.biomehanika.com.mk		
5.	http://www.health.uottawa.ca/biomech/csb/home.htm		
6.	Zatsiorsky V. M. (2002): Kinetics of human motion. Champaign, IL: Human Kinetics.		
7.	Zatsiorsky V. M. (1998): Kinematics of human motion. Human kinetics. Champaign, IL: Human Kinetics.		

Наслов на наставниот предмет	ПРОЦЕНКА, ПРОГРАМИРАЊЕ И ТРАНСФОРМАЦИИ НА МОТОРИЧКИТЕ ПЕРФОРМАНСИ		
Код	352		
Студиска програма	Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет		
Академска година / семестар	прва /втор	Број на ЕКТС кредити	6
Наставник	Проф. д-р Јован Јовановски		
Предуслови за запишување на предметот	Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Знаења за современите дијагностички и трансформациони методи, опрема и актуелна апаратура употребувана за утврдување, трансформација и прогноза на моторичките перформанси од неконвенционален и од специфичен тип.			
Содржина на предметната програма: Истражувања на генетско ниво, истражувања на апликативно ниво кај млади, возрасни и стари лица од различен пол.			
ЛИТЕРАТУРА			
1.	Meckensi B. (1996): Performance tests. Environ Health Perspect 104: Suppl. 2: 247-273.		
2.	Weinberg RS & Hunt V.V. (1976): The interrelationships between anxiety, motor performance, and electromyography. J Mot Behav 8: 219-224.		
3.	Wetherell A., Thorstensson A., Hulten B., Von Dömlen W & Karlsson J. (1976): Effect of strength training on enzyme activities and fibre characteristics in human skeletal muscle. Acta Physiol Scand 96: 392-398.		
4.	Simonen R., Videman T., Battie M. & Gibbons L. (1998): Determinants of psychomotor speed among 61 pairs of adult male monozygotic twins. J. Gerontol 53: M228-M234.		
5.	Spirduso W.W. (1980): Physical fitness, aging, and psychomotor speed: A review. J Gerontol 35: 850-865.		
6.	Runer R., B. (1990): Tabachnik s publishing, Soviet Training and Recovery Methods, Sports focus.		

Наслов на наставниот предмет		ИСТРАЖУВАЊА ВО ПРИМЕНЕТАТА И ЕСТЕТСКАТА КИНЕЗИОЛОГИЈА		
Код	353			
Студиска програма	Кинезиологија			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.			
Степен (прв, втор, трет циклус)	трет			
Академска година/семестар	прва /втор	Број на ЕКТС кредити	6	
Наставник	Вонр. проф. д-р. Митричка Старделова			
Предуслови за запишување на предметот	Нема			
Цели на предметната програма (компетенции): Давање на информација за специфичностите на истражувањата во применетата естетска и ортопедска кинезиологија со можности за индивидуална и групна примена.				
Содржина на предметната програма: Анализа на специјалната применета кинезиологија од аспект на кинезиолошката антропологија и методологија на истражувања во естетска и ортопедска превентивна кинезиологија со вежби и по визуелна метода на кинезиолошката теорија и пракса.				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Џамбазовски А. (2004): Кинезиолошка антропологија. Амбасадор. Р. Македонија, Скопје.			
2.	Џамбазовски А. (1990): Кинезиолошка медицина. Партизан, Р. Македонија, Скопје.			
3.	Џамбазовски А.(2002): Теорија на кинезиологијата. Н.С.А. Софија, Бугарија.			
4.	Енока Р.М. (2000): Основи на кинезиологии. Украина, Киев.			
5.	Mainel (1983): Bewegungslheere. Germanija, Leipcig.			
6.	Маренов М. (2006): Кинезитерапија. Софија.			

Наслов на наставниот предмет	ВАРИЈАБИЛНОСТ НА СРЦЕВИОТ РИТАМ		
Код	354		
Студиска програма	Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус		
Академска година /семестар	Прва/втор	Број на ЕКТС кредити	6
Наставник	Проф. д-р. Ванчо Поп-Петровски		
Предуслови за запишување на предметот	Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување научни (теоретски и практични) сознанија за примената на мониторините за регистрирање на срцевата фреквенција и варијабилноста на срцевиот ритам во проценката на: а) здравствената состојба, б) функционалната подготвеност на вежбачите, в) утврдување на влијанието на различни биолошки, и др. фактори врз варијабилноста на срцевиот ритам и г) дозирање на физичките и др. активности во функција на остварување конкретни здравствени и спортски задачи.			
Содржина на предметната програма: Поим, цел, задачи и можности за примена на варијабилноста на срцевиот ритам во медицината на спорт и пошироко. Системи за регистрирање на срцевата фреквенција и варијабилноста на срцевиот ритам (апаратура - основна и дополнителна опрема, софтвери и показатели). Мерење на варијабилноста на срцевиот ритам за време на различни активности: биолошки функции: спиење, мирување, консумирање на храна, пијалоци, додатоци во исхраната; функционални тестови: ортостатска и клиностатска проба; пренос на податоците од мониторините за регистрирање на варијабилноста на срцевиот ритам во софтвер. Анализа на показателите за варијабилноста на срцевиот ритам добиени преку различни техники: варијациона пулсометрија, корелациона ритмографија, спектрална анализа. Пренос на податоците од основниот софтвер во други бази на податоци со цел понатамошна статистичка обработка. Изработка на нормативи за показателите на варијабилноста на срцевиот ритам. Толкување на добиениот наод. Проценка, програмирање и подесување на дневните активности и физичкото оптоварување преку примена на системи за регистрирање на варијабилноста на срцевиот ритам. Комбинирање на примената на варијабилноста на срцевиот ритам со други техники и показатели.			
ЛИТЕРАТУРА			
1.	Баевский.Р.М. и др. (2001): Методические рекомендации по анализу variability сердечного ритма при использовании различных электрокардиографических систем (анализ „кратких записей“)Москва. Комисия по клиничко-диагностическим приборам и аппаратам Комитета по новой медицинской технике МЗ РФ (№ 4 от 11 апреля 2000).		
2.	Bannister, R. & Mathias, J. (Ed.) (1993): Autonomic Failure – A Textbook of Clinical Disorders of the Autonomic Nervous System.Oxford Medical Publications.		
3.	Гурин,В.Н. и др. (Ред) (1989): Вегетативная нервная система в регуляции функций.Академия Наук Белорусской ССР. Институт физиологии. Минск. Наука и техника.		
4.	Котельников С.А. и др. (1984):Вариабельность ритма сердца: представления о механизмах. Достапно на: http://nedug.ru/news/		
5.	Яблучанский, Н.И. & др. Вариабельность ритма сердца в современной клинике. Достапно на: www.hrvcongress.org/russian/		
6.	Mashin, V.A. Influence of heart rate on frequency components of heart rate variability. Достапно на: www.hrvcongress.org/materials/		

Наслов на наставниот предмет		МЕТОДИ ЗА ЛЕЧЕЊЕ НА ПРЕКУМЕРНАТА ТЕЛЕСНА МАСА И ПОТХРАНЕТОСТА		
Код		355		
Студиска програма		Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје Факултет за физичка култура.		
Степен (прв, втор, трет циклус)		трет циклус		
Академска година / семестар		Прва/втор	Број на ЕКТС кредити	6
Наставник		Проф. д-р Даниела Шукова-Стојмановска		
Предуслови за запишување на предметот		Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување сознанија за методите со кои можат да се лечат дебелината и потхранетоста				
Содржина на предметната програма: Основни принципи за здраво слабеење и дебелеење. Промена на режимот на исхрана. Планирање на мени. Едукација за исхраната. Диети. Хируршки методи. Лекови кои влијаат на апетитот. Лечење на дебелината со телесна активност. Акупунтура				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Шукова-Стојмановска Д. (2000): Истражувања во хигиената на телесното вежбање Факултет за физичка култура, Скопје.			
2.	Mela D. (2005): Food, Diet And Obesity. CRC Press, New York.			
3.	Wadden T., Stunkard A. (2002): Handbook of obesity treatment. The Guilford press, London-New York.			
4.	Rolls B. (2005): The volumetrics eating plan. Harper-Collins e-books.			
5.	Kacis T. (1993): Farmakoterapija gojznosti. II Medjunarodni skup o gojznosti, Zlatibor			
6.	Stanfield P., Hui, Y. H. (1997): Nutrition and Diet Therapy : Self-instructional Modules. Jones & Bartlett Publishers, Inc.			

Наслов на наставниот предмет	НАПРЕДНА МЕТОДОЛОШКО-СТАТИСТИЧКА ОБРАБОТКА И АНАЛИЗА НА ПОДАТОЦИТЕ		
Код	356		
Студиска програма	Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје Факултет за физичка култура		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет		
Академска година / семестар	прва /втор	Број на ЕКТС кредити	6
Наставник	Вонр. Проф. Д-р Георги Георгиев		
Предуслови за запишување на предметот	Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Цел на наставната програма по предметот Напредна методолошко-статистичка обработка и анализа на податоците е да ги запознае и да ги оспособи студентите да применуваат компјутерски пакет програми за статистичка обработка на податоците и да ги анализираат и интерпретираат добиените резултати.			
Содржина на предметната програма: Создавање на датотека за внесување на податоци во SPSS и Statistica for Windows, Дефинирање на влезната матрица (редови и колони, варијабли со шифра, вид на податоците), Проверка на внесените податоци, Основни дескриптивни параметри, Мултиваријантна анализа на варијанса, Таксономска анализа, Корелациона анализа, Факторска анализа (ортогонална и коса солуција), Каноничка анализа, Дискриминативна анализа, Непараметриски постапки, Временски серии.			
ЛИТЕРАТУРА			
1.	Dizdar D. (2006): Kvantitativne metode. Zagreb: Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.		
2.	Gratton C., & Jones I. (2004): Research Methods for Sport Studie. London and New York: Routledge.		
3.	Muijs D. (2004):Doing Quantitative Research in Education with SPSS. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publications		
4.	Voelker, H.D., Orton, Z.P., & Adams, V.S. (2001): Cliffs Quick Review™ Statistics. New York, NY, Cleveland, OH, Indianapolis, IN: Hungry Minds, Inc.		
5.	Williams C., & Wragg C. (2004): Data Analysis and Research for Sport and Exercise Science. London and New York: Routledge.		
6.	Bryman A., & Cramer D. (2001): Quantitative data analysis with SPSS Release 10 for Windows: a guide for social scientists. Philadelphia, PA: Routledge.		

Наслов на наставниот предмет		ИСТРАЖУВАЊА ВО ОЛИМПИЗМОТ		
Код	357			
Студиска програма	Кинезиологија			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје Факултет за физичка култура			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет			
Академска година / семестар	прва /втор	Број на ЕКТС кредити	6	
Наставник	Проф. д-р Душко Иванов			
Предуслови за запишување на предметот	Нема			
Цели на предметната програма (компетенции): Примена на истражувањата на Олимписмот во динамиката на развојот на спортот и кинезиологијата воопшто.				
Содржина на предметната програма: Олимписмот како појава и неговата поврзаност со кинезиологијата. Основни структури на модерниот олимписам (програмски и идејни). Истражувања на античките олимписки игри. Обиди за обновување на модерен циклус. Истражувања на модерното олимписко движење. IOC (International Olympic Committee). Македонски Олимписки Комитет. Моделирања на истражувањата на модерното олимписко движење. Индок бази и центри за истражувања на олимписмот. Утврдување на стабилноста на динамиката на развојот на МОД (општествени флукутации).Актуелни истражувања во Олимписмот.				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Ivanov D. (1995): Moderno olimpisko dvizenje vo Makedonija, Магистерски труд, Факултет за физичка култура, Скопје,			
2.	Ivanov D. (1997): Sportistite od Republika Makedonija na vrvni megunarodni natprevari od 1944 do 1991 godina, Докторска дисертација, Факултет за физичка култура, Скопје.			
3.	Иванов Д. (1999): Се што сте закале да знаете за олимписмот. Македонски олимписки комитет, Олимписка академија, Магнат, Скопје.			
4.	http://www.teacherplanet.com/resource/summerolympics.php http://olc.spsd.sk.ca/de/resources/olympics/			
5.	Radan Z. (1976): Olimpizam u krajevima naroda Jugoslavija do 1919 godine. Doktorska disertacija Fakultet za fizicko vaspitanje Univrzitet u Beogradu			
6.	Zvan M. (1983): Olimpizam I olimpijske igre Ideje, br.3-4,			

Наслов на наставниот предмет	ПРИМЕНА НА НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКИТЕ ПСИХОЛОШКИ МЕТОДИ И ТЕХНИКИ ВО ФИЗИЧКОТО ОБРАЗОВАНИЕ И СПОРТОТ		
Код	358		
Студиска програма	Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје Факултет за физичка култура		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет		
Академска година / семестар	прва /втор	Број на ЕКТС кредити	6
Наставник	Проф. д-р Ленче Алексовска Величковска		
Предуслови за запишување на предметот	Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на докторантите со најсовремените психолошки методи и техники во физичкото образование и спортот.			
Содржина на предметната програма: Примена на апарати и други тестови за испитување на психолошките појави кај спортистите во спортот и физичкото образование(испитување на волјата, мотивите, психичките состојби, интелектуалните способности, состојбите на спортската екипа, брзина и точност на реакциите на движењата и др.). Методи и техники на психорегулација. Дишење како средство на психорегулација – саморегулација. Промена на содржините на мислите и надворешното опкружување. Загревање и масажа. Вербален тренинг - сугестија и самосугестија. Автоген тренинг. Ментален тренинг. Прогресивна релаксација. Био-фит-бег (биолошка повратна спрега)			
ЛИТЕРАТУРА			
1.	Straub F. William. (1980): Sport Psychology – An analysis of athlete behavior. Mouvmnt Publications, Michigan.		
2.	Ungerleider S. (1996): Mental training for peak performance: top athletes reveal the Mind exercises they use to excel. Rodale Press. Inc., Pensilvania.		
3.	Lindeman H. (1983): Autogeni trening. Prosvjeta. Zagreb.		
4.	Loehr E. James. (1995): The new toughness training for sports: mental, emotional and Physical conditioning from one of the world's premier sports Psychologists. Plume penguin books, NewYork , USA.		
5.	Richard, H.Cox & Zhan Liu (1993): Psychological skills. A cross-cultural investigation, International Journal of Sport Psychology, Vol.24-N.3, Edizioni Luigi Pozzi, Rome.		
6.	Керамичиев Д. (2006): Психологија на врвниот спорт. Македонска искра, Скопје.		

Наслов на наставниот предмет		ПРИМЕНА НА НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКИТЕ СОЦИЛОШКИ МЕТОДИ И ТЕХНИКИ ВО ФИЗИЧКОТО ОБРАЗОВАНИЕ И СПОРТОТ		
Код	359			
Студиска програма	Кинезиологија			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет			
Академска година / семестар	прва /втор	Број на ЕКТС кредити	6	
Наставник	Вон. Проф. д-р Иван Анастасовски			
Предуслови за запишување на предмет	Нема			
Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на докторантите со најсовремените социлошки методи и техники во физичкото образование и спортот.				
Содржина на предметната програма: Примена на методи во социологија на физичко образование и спорт: помошни методи, научни методи, општо-квантитативни методи. Примена на апарати и други тестови за испитување на социлошките појави кај спортистите во спортот и физичкото образование: социлошко набљудување, експериментот, истаржувања врз основа на дневник, автобиографија и монографија, анкети, интервју, примерок, тестови, психодрами и социограми, тест за познанство, социометриски тест, спонтанст, тест на улога, тест на акција.				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Анастасовски А. (1998): Општествени основи на спортот. Ф.Ф.К , "Група Форум".			
2.	Анастасовски И., Нанев Л., Клипер И. (2009): Превенција и репресија на насилство на фудбалските стадиони. ФФМ, Скопје.			
3.	Анастасовски И., Стојаноска Т. (2010): Насилство, агресија и спорт. ФФК, Скопје.			
4.	Анастасовски А. (1994): Истражување во социологија на физичката култура и физичкото воспитание. ФФК, Скопје.			
5.	Анастасовски А. (1995): Социологија на спортот. Графопринт.			
6.	Анастасовски И. (2010): Социлошки аспекти на насилно и агресивно однесување на спортски манифестации во Република Македонија. Докторски труд. ИСППИ. ФФК, Скопје.			

Наслов на наставниот предмет	НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКИ ТЕХНИКИ И МЕТОДИ ВО ПЕДАГОГИЈАТА НА ФИЗИЧКОТО ОБРАЗОВАНИЕ И СПОРТОТ		
Код	360		
Студиска програма	Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет		
Академска година / семестар	Прва/втор	Број на ЕКТС кредити	6
Наставник	Проф. д-р Лена Дамовска		
Предуслови за запишување на предметот	Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на научни (теоретски и практични) сознанија за примена на научно-истражувачки техники и методи во педагогијата на физичкото образование и спортот.			
Содржина на предметната програма: Поим и предмет на методологијата на истражувањата во педагогијата на физичкото образование и спортот, видови научно-истражувачки техники и методи во педагогијата на физичкото образование и спортот, квалитативни и квантитативни техники и методи за истражување, етапи на научно-истражувачката работа.			
ЛИТЕРАТУРА			
1.	Mužić V. (1999): Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja. Zagreb, Educa.		

Наслов на наставниот предмет		НАУЧНО ИСТРАЖУВАЧКИ МЕТОДИ И ТЕХНИКИ ВО АТЛЕТИКАТА		
Код	361			
Студиска програма	Кинезиологија			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје. Факултет за физичка култура.			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет			
Академска година/семестар	Прва/втор	Број на ЕКТС кредити	6	
Наставник	Проф. д-р Зоран Радик			
Предуслови за запишување на предметот	нема			
Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување знаења за тестирање и користење на научни методи во атлетските дисциплини. Придобивки на ниво на: знаења, вештини, компетенции.				
Содржина на предметната програма: Истражувања на морфолошките карактеристики, моторни и латентни способности на атлетичарите во атлетските дисциплини.				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Milanovic, Hofman, Puhani, Šnajder (1986): Atletika-Znanstvene osnove. Zagreb.			
2.	Божиновски К. (2004): Мускулна анализа во атлетските дисциплини. ФФК-Скопје.			
3.	Кадиски И., Коцев Ч. (2000): Контрол во леката атлетика. НСА-София.			
4.	Радик З. (1996): Влијанието на елементите од прогресиониот тренинг и биомеханичката структура на техничката изведба врз резултатот на исфрленото копје. Докторска дисертација. Факултет за физичка култура. Скопје.			
5.	Стојанов З. (1985): Механика и молекуларна физика.			
6.	Таневска-Јосифовска Р., Грнарова-Ветаџокоска Е. (1993): Кинематика - II издание "Интермовил"- Скопје.			
7.	J.L. Rogers (2000): Track Field Coaching Manual. USA.			

Наслов на наставниот предмет		НАУЧНО ИСТРАЖУВАЧКИ МЕТОДИ И ТЕХНИКИ ВО СПОРТСКАТА ГИМНАСТИКА		
Код	362			
Студиска програма	Кинезиологија			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје Факултет за физичка култура			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
Академска година / семестар	Прва/втор	Број на ЕКТС кредити	6	
Наставник	Проф. д-р Орце Митевски			
Предуслови за запишување на предметот	Нема			
Цели на предметната програма (компетенции): Знаења за способностите и особините на гимнастичарите. Запознавање со законитостите на трансформациските процеси на моторните способности поврзани со спортската гимнастика. Креирање на идеи, усовршување на технологија на самостално и тимско истражување. Критички пристап во интерпретација на резултатите.				
Содржина на предметната програма: Методи на истражување на нови гимнастички елементи. Методи за ефикасен тренажен процес. Резултати од истражувања кои се однесуваат на специфичните способности и особини на гимнастичарите кои имаат значајно влијание на успехот во спортска гимнастика.				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Митевски О. (2000): Латентна поврзаност на антропометриските и моторните фактори со успешната изведба на гимнастичките елементи ученици 17 години. ФФК, Скопје.			
2.	Поп–Петровски В. (1987): Релации меѓу антропометриските карактеристики, моторните способности сила и снага со успехот по гимнастика. ФФК, Скопје.			
3.	Хаджиев Н., Андонов К., Сергиев (2010): Периодизација и планирање. НСА. Софија.			
1.	Budja P. (1981): Uticaj morfoloskih dimenzija i uspesnost u sportskoj gimnastici na uspeh na predmetima uze struke na FFK u Beogradu. FFK. Beograd.			
2.	Наумовски А. (1988): Некои методолошки потреби за остварување и утврдување на релијабилноста и валидноста при оценување на телесните движења кои се третираат во истражувачките постапки. ФФК, Скопје.			
3.	Андонов, Петров, Минева, Добрева (2004): Пвт кџм голямата гимнастика. Софија.			

Наслов на наставниот предмет		НАУЧНО ИСТРАЖУВАЧКИ МЕТОДИ И ТЕХНИКИ ВО ПЛИВАЊЕТО		
Код		363		
Студиска програма		Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Универзитет “Св. Кирил и Методиј”-Скопје Факултет за физичка култура		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Трет циклус		
Академска година/семестар		Прва/втор	Број на ЕКТС кредити	6
Наставник		Проф. д-р Наташа Мешковска		
Предуслови за запишување на предметот		Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување на студентите и знаења за способностите и особините на пливачите. Креирање на идеи, усовршување на технологија за индивидуално и тимско истражување.				
Содржина на предметната програма: Методи на истражување за ефикасен тренажен процес во пливањето. Резултати од истражувања кои се однесуваат на специфичните биомеханички варијабли кај пливачите кои имаат значајно влијание врз успехот во пливањето.				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Мешковска Н. (2003): Структура на некои релевантни биомеханички параметри и релација со успешноста во некои пливачки дисциплини на Олимписките игри одржаби во Сиднеј 2000. Докторска дисертација. Факултет за физичка култура. Скопје.			
2.	Мешковска Н. (2000): Влијание на некои релевантни биомеханички параметри врз резултатите во индивидуалните дисциплини на женското пловање на Олимписките игри во Атланта 1996. Магистерски труд. Факултет за физичка култура. Скопје.			
3.	Грујоски Ж. (1985): Влијание на некои морфолошки мерки и флексибилноста на пловноста, хидродинамичноста и брзината на пливањето краул 25 м. Магистерски труд. ФФК. Загреб.			
4.	IOK (1996): Competition analyses of swimming events, olimpic games, woman`s events. Subkomision on Biomechanics and Physiology od Sport, Atlanta, Georgia, USA			
5.	www.biomehanika.com.mk			

Наслов на наставниот предмет		НУЧНО ИСТРАЖУВАЧКИ МЕТОДИ И ТЕХНИКИ ВО БОКСОТ И БОРЕЊЕТО		
Код	364			
Студиска програма	Кинезиологија			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј" – Скопје Факултет за физичка култура			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет			
Академска година / семестар	Прва/прв	Број на ЕКТС кредити	6	
Наставник	Проф. д-р Војо Настевски			
Предуслови за запишување на предметот	Нема			
Цели на предметната програма: е запознавање на студентите со најсовремените научно истражувачки методи и техники на мерења кои се применуваат во боксот и борењето.				
Содржина на предметната програма: Мерни инструменти. Методи за утврдување на униваријантните и мултиваријантните разлики во манифестниот простор. Методи за утврдување на униваријантни и мултиваријантни разлики во латентниот простор. Методи за утврдување на релациите меѓу проучуваните варијабли во еден или повеќе простори. Методи за утврдување на структурата на боксот и борењето.				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Гехт Б., Коломенскаја Е., Строков И. (1974): Електромиографически карактеристики нервно-мишичној поредаци в човека. Наука. Москва.			
2.	Гаврилов В. (1979): Особености обичнија сиљном удару в боксе. Бокс, Ежедоник, Фискултура и спорт.			
3.	Гудиков А. А. (1975): Теоретицискије основи електромиографији, Наука. Москва.			
4.	Настевски В. (1989): Кинематичко - гониометриски и електромиографски карактеристики на директните удари во боречките спортови. Дисертација. ФФК. Скопје.			
5.	Bubanji R. (1981): Karakteristike bioelektricnih manifestacija kod mišica tretiranih izometrskim, balistickim i repetitivnim naprezanja. Disertacija. Nis.			

Наслов на наставниот предмет	НАУЧНО ИСТРАЖУВАЧКИ МЕТОДИ И ТЕХНИКИ ВО БОРЕЧКИТЕ СПОРТОВИ (КАРАТЕ И ЏУДО)		
Код	365		
Студиска програма	Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј" - Скопје Факултет за физичка култура		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус		
Академска година / семестар	Прва/ втор	Број на ЕКТС кредити	6
Наставник	Проф. д-р Жарко Костовски		
Предуслови за запишување на предметот	Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Придобивки на ниво на: знаења, вештини, компетенции, истражувачки методи.			
Содржина на предметната програма: Запознавање на студентите со најсовремените научно истражувачки методи и техники кои се применуваат во карате и џудо спортовите. Методи за утврдување на униваријантните и мултиваријантните разлики во манифестниот простор. Методи за утврдување на униваријантни и мултиваријантни разлики во латентниот простор. Методи за утврдување на релациите меѓу проучуваните варијабли во еден или повеќе простори. Методи за утврдување на структурата на водењето борба,			
ЛИТЕРАТУРА			
1.	Костовски Ж. (1997): Кинематичко гониометриска структура на основните карате удари со нога и нивната поврзаност со масата, должината на екстремитетот, силата на мускулите протагонист и латентното време на визуелно моторна реакција. ФФК, Скопје.		
2.	Костовски Ж. (2004): Мерни карактеристики на некои стандардни и специфично моторички тестови применети кај карате спортисти од различна хронолошка возраст ФФК. Скопје.		
3.	Aleksavska-Veličkovska L. & Kostovski Ž. (2008): Factor structure of psychology domain with sportsmen the Karateists in the Macedonia. Acta Kinesiologica.		
4.	Blažević S., Širić V., Kostovski Ž. (2008): Factor structure of boxer's morphological characteristics. Acta Kinesiologica.		
5.	Metikoš D. (1989): Mjerenje bazičkih motoričkih dimenzija sportaša. FFK. Zagreb.		
6.	Zulić M. (1987): Modeliranje trenažnog procesa u vrhunskom karate sportu. Naučna knjiga. Beograd.		

Наслов на наставниот предмет		НАУЧНО ИСТРАЖУВАЧКИ МЕТОДИ И ТЕХНИКИ ВО ОДБОЈКАТА		
Код	366			
Студиска програма	Кинезиологија			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје Факултет за физичка култура			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет			
Академска година / семестар	Прва /втор	Број на ЕКТС кредити	6	
Наставник	Проф. д-р Јошко Миленкоски			
Предуслови за запишување на предметот	нема			
Цели на предметната програма (компетенции): Целта на овој предмет е запознавање на студентите со најсовремените научно истражувачки методи и техники на мерења кои се применуваат во одбојката				
Содржина на предметната програма: Мерни инструменти. Методи за утврдување на униваријантните и мултиваријантните разлики во манифестниот простор. Методи за утврдување на униваријантни и мултиваријантни разлики во латентниот простор. Методи за утврдување на релациите меѓу проучуваните варијабли во еден или повеќе простори. Методи за утврдување на структурата на одбојкарската игра				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Алексовска В. Л., Миленкоски Ј. (2008): Униваријантни и мултиваријантни разлики на променливите за оценка на психичната структура на личноста между спортисти волејболисти и неспортувачи. Научна конференција НСА, Софија.			
2.	Миленкоски Ј., Стојановиќ Т., Зафировска А., Стојановиќ Н., Трајковиќ С. (2008): Компаративна анализа конативних карактеристика врхунских одбојкаша. Конгрес за спорт. Пролом Бања.			
3.	Стојановиќ Т., Николиќ М., Миленкоски Ј. (2009): Ефекти рекреативне наставе са садржајима из одбојке на моторичке способности студената. Симпозиум за спорт. Бања Лука.			
4.	Миленкоски Ј. (2007): Дискриминативна анализа когни-тивног, конативног и моторичког простора измеѓу шесторки play-off-а и play-aut-а такмичара прве одбојкашке македонске лиге. Спортски логос. Мостар.			
5.	Миленкоски Ј., Христов Г., Зафировска А. (2009): Структурата на специфично-моторните способности на младите одбојкарки учеснички на кадетско-младинските првенства на Р. Македонија 2008/09. Симпозиум за спорт и физичко воспитување на млади. Винаца.			
6.	Миленкоски Ј., Христов Г., Зафировска А. (2008): Разлики меѓу одбрани морфолошко-моторички варијабли и бројот на одиграни натпревари кај репрезентациите учесници на машкиот одбојкарски турнир на Олимпијадата во Атина 2004 г. Стручно-научен собир. Пелистер.			

Наслов на наставниот предмет		НАУЧНО ИСТРАЖУВАЧКИ МЕТОДИ И ТЕХНИКИ ВО КОШАРКАТА		
Код	367			
Студиска програма	Кинезиологија			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј" - Скопје. Факултет за физичка култура.			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет			
Академска година / семестар	Прва/втор	Број на ЕКТС кредити	6	
Наставник	Проф. д-р Милан Наумовски			
Предуслови за запишување на предметот	Нема			
Цели на предметната програма (компетенции): Целта на овој предмет е запознавање на студентите со најсовремените научно истражувачки методи и техники на мерења кои се применуваат во кошарката				
Содржина на предметната програма: Мерни инструменти. Методи за утврдување на униваријантните и мултиваријантните разлики во манифестниот простор. Методи за утврдување на униваријантни и мултиваријантни разлики во латентниот простор. Методи за утврдување на релациите меѓу проучуваните варијабли во еден или повеќе простори. Методи за утврдување на структурата на кошаркарската игра				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Naumovski M., Aleksovska V.L., Daskalovski B. & Popovski L. (2012): Multivariate and univariate differences of variables for assessment of the morphological characteristics in respondents from i, ii, iii i iv year p.p. Research in physical education, sport and health. Vol_1_No-1.			
2.	Naumovski M., Daskalovski B., Popovski L. & Stanisic Z. (2012): The interconnection of the manifested qualitative and quantitative variables among participants of the first macedonian basketball league p.p. 5-10. . Research in physical education, sport and health. Vol_1_No-2.			
3.	Наумовски М., Алексовска В.Л., Даскаловски Б. (2007): Разлики меѓу некои ситуационо-мото-рички способности кај млади кошаркари кои играат на различни играчки позиции. Физичка култура, Скопје.			
4.	Наумовски М., Алексовска В.Л., Даскаловски Б. (2008): Ефикасност на нападот во кошарката зависно од периодот на реализација. Спорт и наука. НСА Васил Левски, Софија.			
5.	Наумовски М. (2008): Развивање на брзинската издрж-ливост кај 14-15 годишни мом-чиња и девојчиња кои тренираат кошарка. Спорт и наука. НСА Васил Левски. Софија.			
6.	Наумовски М., Алексовска В. Л., Реджепагич А., Петров Љ. (2010): Влияние на някои морфологични характеристики върху точноста при изпълнение на наказателни удари при елитни баскетболисти. "Спорт и Наука", София, изв.бр. 4 - II част, с. 99.			

Наслов на наставниот предмет	НАУЧНО ИСТРАЖУВАЧКИ МЕТОДИ И ТЕХНИКИ ВО РАКОМЕТОТ		
Код	368		
Студиска програма	Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј" - Скопје Факултет за физичка култура Скопје		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус		
Академска година / семестар	Прва/втор	Број на ЕКТС кредити	6
Наставник	Проф. Д-р Гино Стрезовски		
Предуслови за запишување на предметот	Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување на студентите и знаења за способностите и особините на ракометарите. Креирање на идеи, усовршување на технологија за индивидуално и тимско истражување.			
Содржина на предметната програма: Методи на истражување за ефикасен тренинг процес во ракометот. Резултати од истражувања кои се однесуваат на специфичните антропомоторски и моторички варијабли кај ракометарите кои имаат значајно влијание врз успехот во ракометната игра.			
ЛИТЕРАТУРА			
1.	Стрезовски Г. (1998): Структура на техничко-тактичките дејствија од нападот во ракометната игра на националните првенства на Македонија и Германија. Докторска дисертација. ФФК, Скопје		
2.	Стрезовски Г. (1994): Зависност на интензитетот на импулсот при ударот во ракометот од адекватните антропометриски и моторички варијабли кај кои мускулатурата е третирана со балистичко, репетитивно и изометриско мускулно напрегање. Магистерски труд. ФФК, Скопје		
3.	Неделковски В. (2010): Анализа на меѓугрупните разлики и влијанието на елементите од нападот во ракометната игра врз успехот на натпреварите од машкото европско првенство во Австрија 2010. Магистерски труд. ФФК, Скопје.		
4.	Vuleta D., Milanovic D. (2004): RUKOMET - Znanstvena istrazivanja. Kinezioloski fakultet, Sveucilista u Zagrebu.		
5.	www.eurohandball.com		

Наслов на наставниот предмет		НАУЧНО ИСТРАЖУВАЧКИ МЕТОДИ И ТЕХНИКИ ВО ФУДБАЛОТ		
Код	369			
Студиска програма	Кинезиологија			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет “Св. Кирил и Методиј”-Скопје. Факултет за физичка култура.			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет			
Академска година / семестар	Прва/втор	Број на ЕКТС кредити	6	
Наставник	Проф. д-р Небојша Марковски			
Предуслови за запишување на предметот	Нема			
Цели на предметната програма: запознавање на студентите со најсовремените научно истражувачки методи и техники на мерења кои се применуваат во фудбалот				
Содржина на предметната програма: Мерни инструменти. Методи за утврдување на униваријантните и мултиваријантните разлики во манифестниот простор. Методи за утврдување на униваријантни и мултиваријантни разлики во латентниот простор. Методи за утврдување на релациите меѓу проучуваните варијабли во еден или повеќе простори. Методи за утврдување на структурата на фудбалската игра.				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Алексовска В.Л., Живковиќ В., Марковски Н. (2007): Мултиваријантни и униваријантни разлики во варијаблите за проценка на психолошката структура на личноста помеѓу спортисти – фудбалери и неспортисти во Р. Македонија. Зборник на трудови од научниот собир Програмско-организациска, стручна и научна димензија на училишниот спорт”. Пелистер. Битола.			
2.	Марковски Н. (2000): Структура и разлики во антропометрискиот, биомоторичкиот и специфично-моторичкиот простор кај млади фудбалска тегории во Р. Македонија. Докторска дисертација. ФФК, Скопје.			
3.	Марковски Н., Ганиу В., Живковиќ В. (2007): Разлики во ситуационо-моторичкиот простор по позиции на играње кај фудбалери (јуниори). Зборник на трудови од Втората меѓународна конференција Кинезиологија. ВеликоТрново. Р. Бугарија.			
4.	Марковски Н., Ганиу В. (2007): Квантитативни меѓугрупни разлики во антропометрискиот простор кај 17 годишни фудбалери по позиции на играње. Стручно-научен симпозиум. Ваница.			
5.	Прељевиќ А. (2008): Структура во антропометрискиот, биомоторичкиот и специфично-моторичкиот простор кај млади фудбалери со различна хронолошка возраст од западна Србија. Факултет за физичка култура Скопје. Доктоска дисертација.			

Наслов на наставниот предмет		НАУЧНИ МЕТОДИ И ТЕХНИКИ НА ИСТРАЖУВАЊЕ ВО СПОРТСКАТА РЕКРЕАЦИЈА		
Код	370			
Студиска програма	Кинезиологија			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје Факултет за физичка култура			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет			
Академска година / семестар	Прва/втор	Број на ЕКТС кредити	6	
Наставник	Проф. д-р Никовски Горан			
Предуслови за запишување на предметот	Нема			
Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на докторантите со основните техники и методи на истражувања во рекреацијата во различни подрачја.				
Содржина на предметната програма: Научни методи и техники на истражување за влијанието на рекреацијата. Научни методи и техники на истражување за влијанието на програмираните спортско-рекреативни активности кај учениците. Научни методи и техники на истражување за валоризација на спортско рекреативните активности и природните потенцијали. Научни методи и техники на истражувањата во слободното време. Научни методи и техники на истражување во производната рекреација. Научни методи и техники на истражување на програмираниот активен одмор. Научни методи и техники на истражување на спортската рекреација и туризмот Научни методи и техники на истражување за ставовите и интересите за рекреација.				
ЛИТЕРАТУРА				
1.	Никовски Г. (2003): Влијанието на програмираните спортско-рекреативни активности врз морфолошките карактеристики и моторичките способности кај учениците од трето и четврто одделение. Докторска дисертација. ФФК, Скопје.			
2.	Blagajac M. (1976): Utjecaj nekih demografskih i socijalnih obeležja na potrebe i interese u području sportske rekreacije. Doktorska disertacija. FFK, Zagreb.			
3.	Савоски М. (1987): Валоризација на природните потенцијали на регионот Рудока за зимско - спортско рекреативни активности. Докторска дисертација. ФФК, Скопје.			
4.	Rubeša D. (1983): Utjecaj programiranog aktivnog odmora izvan stacioniranog boravka na neka motorička obilježja. Doktorska disertacija. FFK, Zagreb.			
5.	Nikolič V. (1978): Utjecaj šestomjesečnog bavljenja kineziološkom (sportskom) rekreacijom na neke karakteristike psihosomatskog statusa radnika u teškoj industriji. Doktorska disertacija. FFK, Zagreb.			
6.	Nikovski G., Proković D., Aceski A. (2010): Gender differences in attitudes and beliefs on leisure time and sports recreation among employees on the teritorz of municipalitz Aerodrom. Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja. Beograd.			

Наслов на наставниот предмет	СТРУКТУРА НА НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКАТА РАБОТА ВО ПОДРАЧЈЕТО НА КИНЕЗИТЕРАПИЈАТА		
Код	371		
Студиска програма	Трет циклус студии – Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет “Св. Кирил и Методиј”-Скопје Факултет за физичка култура		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус		
Академска година / семестар	Прва/втор	Број на ЕКТС кредити	6
Наставник	Проф д-р Вујица Живковиќ		
Предуслови за запишување на предметот	нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со посебните научни принципи и законитости во истражувањата од подрачјето на кинезитерапијата. Запознавање со најактуелните истражувачки постапки и методи во светот и кај нас, а кои директно се однесуваат на спроведбата на успешна научно истражувачка постапка во подрачјето на кинезитерапијата.			
Содржина на предметната програма: Кинезитерапијата како научна дисциплина, пишување проект од областа на кинезитерапијата, одбрана на проектот, планирање и организација на истражувањето, мерење и мерни инструменти во кинезитерапијата, специфики во спроведувањето на научно-истражување во кинезитерапијата, формирање бази податоци, квантитативни методи применливи во кинезитерапијата, изведба на пилот истражување, практичен приказ на обработка и интерпретација на резултати од областа на кинезитерапијата, заклучување и можност на генерализација на резултатите, пишување научно-истражувачки труд од областа на кинезитерапијата.			
ЛИТЕРАТУРА			
1.	Шуков Ј. Живковиќ В. & Шукова-Стојмановска Д. (2000): Истражувања во подрачјето на кинезитерапијата.		
2.	Живковиќ В. (1999): Развојни тенденции на стапалото и неговите импликации врз антропомет-рскиот и биомоторичкиот простор кај учениците од основните училишта Докторска дисертација, Скопје, ФФК.		
3.	Шуков Ј., Живковиќ В. & Шукова-Стојмановска Д. (2000): Прекумерната телесна тежина и нејзините импликации врз антропометрските, биомоторичките и функционалните карактеристики како и нејзината поврзаност со деформитетите на нозете кај децата и младината. Научен проект, Скопје, Факултет за физичка култура.		
4.	Auxter D., Pyfer C. & Huetting (1997): Principal and methods of adapted physical education and recreation. WBC McGraw-Hill, New York		
5.	Edwards S. & Sarwark J. (2005): Infant and child motor development. Clin Orthop. 434:33-39.		

Наслов на наставниот предмет	НАУЧНИ МЕТОДИ И ТЕХНИКИ НА ИСТРАЖУВАЊЕ ВО ДИДАКТИКАТА НА ФИЗИЧКОТО ОБРАЗОВАНИЕ		
Код	372		
Студиска програма	Кинезиологија		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј"-Скопје Факултет за физичка култура		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус		
Академска година / семестар	Прва/втор	Број на ЕКТС кредити	6
Наставник	Проф. д-р Илија Клинчаров		
Предуслови за запишување на предметот	Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на знаења за можностите за истражувања во сегментите на инклузијата и кроскурикуларните поврзувања во наставата по физичко образование. Стекнување на знаења за систематизација на конкретни истражувања од разни сегменти во физичкото образование и презентација на способности и вештини за колектирање, средување, обработка и анализа на податоците.			
Содржина на предметната програма: Анализа на можностите за истражувања во сегментите на инклузијата и кроскурикуларните поврзувања во наставата по физичко образование. Преглед и анализа на конкретни истражувања од разни сегменти во физичкото образование со конкретен приказ на одредени начини за колектирање, средување, обработка и анализа на податоците			
ЛИТЕРАТУРА			
1.	Klincarov I. (2007): The role of physical education teacher education quality in school physical education process in Republic of Macedonia. 4 th FIEP European Congress Physical education and Sports, Teachers' Preparation and Their Employability in Europe, CD Proceedings, August 29 th - 31 st , 2007 Bratislava, Slovakia.		
2.	Malina RM, Bouchard C. (2004): Growth, maturation, and physical activity, Second Edition, Champaign, IL: Human Kinetics.		
3.	New Zealand, Ministry of Education (1999): Health and physical education in the New Zealand curriculum. Wellington, New Zealand: Learning Media.		
4.	New Jersey State Department of Education (1999): New Jersey comprehensive health education and physical education curriculum framework. New Jersey State Department of Education.		
5.	New South Wales Board of Studies (1999): Personal development, health and physical education K-6: Syllabus. Sydney, Australia: Board of Studies NSW.		
6.	Susan Capel, Margaret Whitehead (2009): Learning to Teach Physical Education in the Secondary School - A Companion to School Experience, 3 rd Edition, Routledge, member of the Taylor & Francis Group.		